

Универзитетска библиотека
“Светозар Марковић”

ЛЕГАТ СВЕТОЗАРА М. МАРКОВИЋА
лекара и народног просветитеља

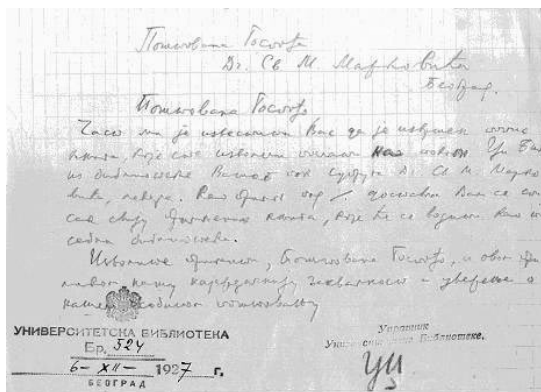
мр Гордана Лазаревић
Драгана Михаиловић

Београд, 2009.

Изложба која се одржава у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић”, заједно са пратећим каталогом, има за циљ представљање легата др Светозара М. Марковића, а реализована је у оквиру пројекта „Др Светозар М. Марковић, лекар и просветитељ”, одобреног и финансираног од стране Градског секретаријата за културу града Београда.

**Легат Светозара М. Марковића,
лекара и народног просветитеља**

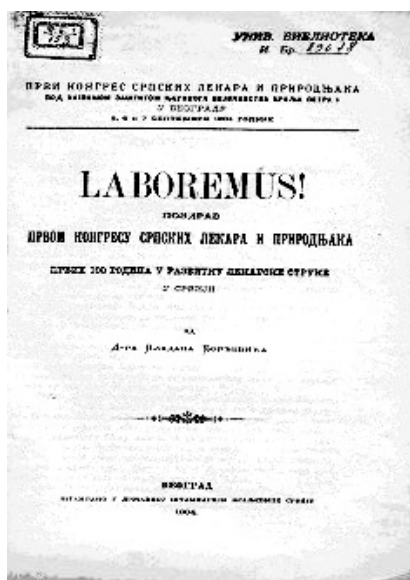
У оквиру фонда Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” постоји двадесет и седам посебних библиотека, целина који чине засебан и врло драгоцен део фонда. Једна од тих библиотека са ознаком ПБ₁ је легат доктора Светозара М. Марковића, угледног лекара и гимназијског предавача из Београда. Супруга доктора Марковића, Даринка Марковић је 1927. године, једанаест година после мужевљеве смрти, Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” поклонила стручну литературу свог мужа, са жељом да се од њих образује посебна библиотека, што је и учињено. У овом легату налази се 166 наслова са око 300 књига, приручника, вадемекума и часописа из медицине, углавном на француском језику, са изузетком неколико приручника на немачком и енглеском језику. Највећи број књига је из области гинекологије, акушерства и педијатрије, а ту је и неколико вредних дела из области хирургије, патологије, хигијене и интерне медицине, углавном издања штампана између 1880. и 1910. године. Доктор Марковић се бавио и проучавањем лековитих биљака, о чему сведочи и неколико књига са темом медицинске ботанике.

Допис управника Универзитетске библиотеке Уроша Џонића, упућен Даринки Марковић у коме јој се захваљује на поклону

Овај невелики, али драгоцен легат крије у себи и неке посебно занимљиве стручне публикације. Једна од таквих је и књига „Contribution a l'étude des anévrysmes diffus consécutifs de l'aorte : et particulièrement des anévrysmes diffus thoraciques”, објављена у Паризу 1890. године на

француском језику, веома интересантна стручна монографија нашег познатог лекара и ботаничара Саве Петровића, која говори о анеуризми аорте. Доктор Марковић је у својој библиотеци чувао стручне радове и публикације и других истакнутих српских лекара као што су др Владан Ђорђевић, др Ђорђе Ђорђевић, др Алекса Стојковић, др Војислав Кујунџић, др Никола Велимировић и други. Значајно је поменути и двотомну публикацију *Први конгрес српских лекара и природњака* издату у Београду 1905.године у којој су објављени радови са овог конгреса одржаног у Београду од 5.-7.септембра 1904. године. Поздравни говор овом конгресу под насловом „*Laboremus!*”, написао је др Владан Ђорђевић, а прочитао др Војислав Суботић.

Поздравни говор Првом конгресу српских лекара и природњака, „*Laboremus!*”, написао је др Владан Ђорђевић

Животни пут доктора Марковића

Светозар М. Марковић рођен је 27.2.1860. у месту Жупањац (мајка Илинка, рођена Мирић, отац Милош) у колубарском срезу, а преминуо у Београду 20.12.1916. Животни и професионални пут овог изразито часног,

правдољубивог, вредног човека и угледног теоретичара и стручњака био је веома занимљив и необичан. Светозар М. Марковић родио се у земљорадничкој породици и његов отац није имао никаквог слуха за синовљеву изразиту жељу за школовањем, па је млади Светозар побегао у Београд, постао „послужитељ” и тако сам финансирао своје школовање. Гимназију је са одличним успехом завршио у Београду, па је на конкурс изабран за државног стипендисту, што му је омогућило школовање у Паризу на студијама медицине. На Медицинском факултету у Паризу „промовисан” је 24.јула 1894.године са тезом под називом „ *De la dystocie causée par la rétraction de l’anneau appelé cercle utérin de Baudelocque ou anneau de contraction*”. Усавршавао се на гинеколошко- акушерској клиници код проф. Тарнијеа и специјализирао гинекологију и акушерство у Паризу, где је провео две године као лекар са приватном праксом. По повратку у Београд, у прво време (у периоду од 1897.- 1900. године) бавио се приватном праксом гинеколога- акушера, а касније је радио као општински школски лекар и гимназијски наставник хигијене.

Одржавао је бројна популарна предавања неуморно обилазећи села и варошице Србије, говорио о значају хигијене и одржавању здравља, борећи се за увођење различитих мера ради побољшања здравствених и хигијенских услова у српским школама који су, у то време, били испод најнижег задовољавајућег нивоа.

У свом првом лекарском извештају о здравственим и хигијенским приликама у Трећој београдској гимназији за школску 1903-1904. годину који је поднео Министарству просвете, доктор Марковић истиче да „подносећи овај извештај школски лекар мора, нарочито у Србији имати на уму ....да предочи и напомене све оно што би ишло на штету ученичкога здравља, како би бар својим извештајем и својим слабим и врло често неуважаваним гласом напоменуо и све оно што се не слаже и коси са истинитом и правом школском хигијеном. Он се при том не сме освртати ни на чија мрштења или неуважавања својих оправданих напомена...”

Био је редовни члан *Српског лекарског друштва* од 1899.године. Године 1909. и 1910. је, осим редовног чланства, и члан заменик у Управном одбору СЛД, заједно са др Слободаном Рибникаром.

У оквиру СЛД 1911. и 1912. године постаје редовни члан у Суду части, заједно са др Јевремом Жујовићем и др Романом Сондермајером, а 1914. године су са њим на тој функцији др Драга Љочић и Миленко Матерни.

Активно је учествовао и у раду *Друштва за чување народног здравља* и био ангажован у јавном раду. Био је један од утемељивача трезвењачког покрета у Србији и оснивача *Друштва за сузбијање алкохолних пића* у Београду.

Доктор Марковић био је и један од оснивача фонда Народног просветног дома и Књижнице.

др Светозар М. Марковић

Друштво за школску хигијену и народно просвећивање

Највећи подухват, тачније животно дело овог великог хуманисте било је оснивање *Друштва за школску хигијену и народно просвећивање*, под чијем је окриљем окупио велики број чланова и сарадника.

У *Просветном гласнику* број 7, из јула 1905. године наведена су *Правила Друштва за школску хигијену и народно просвећивање*:

Опште одредбе

Име, седиште и печат друштвени

У Краљевини Србији оснива се „Друштво за школску хигијену и народно просвећивање” са седиштем у Београду.

Друштво има свој печат, који је овалнога изгледа с насловом: *Друштво за школску хигијену и народно просвећивање*, а у средини мото: „За отаџбину пером, живом речју и делом”, испод којег стоје речи: „Основано 1905. године”.

Задатак је друштва: да настојава на подизању хигијенских школских зграда и дворишта у целој Србији; да привлачи пажњу државних и општинских чињеница, као и родитеља, на савремене школске уредбе, које се односе на младу школску децу и одраслије ђаке у добу њихова развића; да се труди да *умерена* физичка вежбања (гимнастика) и кретања на чистом ваздуху добију ону примену, коју здравље и доба школске деце захтевају; да тежи реформама садашњих школских програма и метода, како би се избегла умна преоптерећеност и расипање дечје умне снаге; да тражи веће учешће лекара у школском животу уопште; да помаже школску омладину морално, - а чим наступи могућност и материјално – како би се телесно и умно здравље боље развило и очувало, а велика *смртност* међу школском омладином умањила; и да просвећује народ јаком популарним и *бесплатним* предавањима из свих грана људскога знања и друштвених потреба.

Чланови оснивачи:

Проф. Милан Ј. Андоновић, Др. Св. М. Марковић лекар, проф. Жив. Ј. Јуришић, Лазар Ј. Обрадовић виши учитељ, Јелица А. Весовићка, Мијаило Викторовић дворски апотекар, Н. Манојловић инжењер, Др. К. Д. Николић апотекар, Др. Миливоје Н. Јовановић професор, Таса Ђ. Ивковић контролор железничке дирекције, Васа А. Симић учитељ, Милан Марковић, столар.

Програм рада *Друштва за школску хигијену и народно просвећивање* обухватао је следеће задатке:

1. Рад на физичком или телесном образовању народа,
2. Рад на интелектуалном или умном образовању народа,
3. Рад на моралном или наравственом образовању народа,
4. Рад на естетичком образовању народа,
5. Рад на техничко-привредном образовању народа.

Њ. В. КРАЉ СРБИЈЕ ПЕТАР I
велики добротвор друштва?

Александра и Никола Крсмановић.

Друштво за школску хигијену и народно просвећивање су, између осталих, финансијски помагали Краљ Петар I Карађорђевић и угледни трговац Никола Крсмановић са супругом

У оквиру овог друштва, као и под његовим покровитељством, одржавана су бројна предавања и то не само у Београду, већ и у унутрашњости, а била су намењена како ђацима, тако и најширим групама српског становништва. Важно је истаћи да је доктор Марковић био први лекар који је одржавао предавања за жене и девојке широм Србије, са посебним освртом на следеће теме: девојаштво, зрело доба, физиологија женског пола, трудноћа, чување здравља породиља, неговање деце и штетност употребе козметичких средстава.

Тако је, још пре оснивања овог Друштва објавио стручну публикацију *Материнство и оток ногу*, такође део фонда Универзитетске библиотеке, која је, по ауторовој препоруци, намењена нарочито женама, родитељима и мужевима, и у којој аутор, желећи да нагласи важност савета и препорука које се могу прочитати у њој, истиче: „Материнство је најкомпликованија функција женинога живота”. Издата је у Београду 1903. године, а доктор Марковић посветио ју је „светлој успомени своје рано преминуле мајке”.

Публикација др С. М. Марковића
„Материнство и оток ногу”

Прво предавање, које је према речима доктора Марковића, посвећено "јадном и жалосном здрављу наших сиротних сељанака, о чијем бедном здрављу до сада нико и никад није нимало бринуо, нити га је икада ико ма чиме заштићавао", одржано је у Азањи, 11.септембра 1905. године.

Фотографија са једног од бројних предавања
др Марковића намењених ђацима

Публикација доктора Марковића издата под покровитељством *Друштва за школску хигијену и народно просвећивање* 1910. године, под насловом *Основа и потка народнога просвећивања* такође нам говори о томе колико се доктор Марковић несебично залагао за добробит српског народа. На првој страни, под насловом „Место предговора”, између осталог пише: „Ову малу књижицу треба пажљиво да прочитају: Они који су радили, који раде и који истински желе радити на народном просвећивању у Србији... Сви учитељи, свештеници и остала народна интелигенција... Они који искрено воле наш народ са свим његовим манама и недостацима и који желе радити да он има што мање мана и недостатака свих врста...”

Понесен идејом- *што је народ просвећенији, то је и његово здравствено стање боље*- у оквиру овог *Друштва* писао је и говорио о најширим темама – здравственим и социјалним, а који би омогућили ширење свести о могућностима бољег живота, како личног и породичног, тако и шире организованог у предшколским установама и школама, као и целокупном друштву. О томе сведоче и чланци објављивани у часопису *Светлост* у периоду најактивнијег рада *Друштва* о организацији наставе и оцењивању ученика у другим земљама, о алкохолизму, о проблему и разлозима самоубиства код ученика, о томе како продужити животни век позивајући се на савете славног француског физиолога Флуренса и Бифона који гласе: „Умереност у јелу и пићу; потпуно поштовање и слушање људскога здравог разума, и добро владање”.

Огроман ентузијазам Светозара М. Марковића и неуморни рад у оквиру овог *Друштва* на просвећивању свог народа није остао незапажен и ненаграђен. *Друштво за школску хигијену и народно просвећивање* је својим залагањима заслужило одликовање већ после две године од

оснивања, о чему говори податак из часописа *Светлост* (бр. 1-3, 1908. год.): „Друштво за школску хигијену и народно просвећивање послало је својих шест књига на Балканску изложбу која се одржавала 1907. године у Лондону. Поред осталих одељења на тој изложби било је и Одељење за школску хигијену коме су и предате поменуте књиге. Оцењивачки одбор тога одељења (а према писму Д-ра М.Т. Лека од 22. фебруара 1908.), ценећи према приложеним књижицама досадашњи рад Друштва, одликовао га је **сребрном медаљом.**”

Друштво за школску хигијену и народно просвећивање сарађивало је са хуманитарном организацијом под именом Француска Лига за јавну наставу из Париза. Ову сарадњу потврђује и позив упућен Друштву да пошаље своје представнике на Други међународни конгрес за народно просвећивање који се одржавао у Паризу од 1.- 4. октобра 1908. године.

Уз подршку тадашњег министра просвете, Андре Николића, на конгрес је отпутовао др Светозар М. Марковић председник Друштва, о чему сведочи чланак из часописа *Светлост* за 1909. бр 3-4, стр. 103.

„Француска Лига за јавну наставу је 1908. год. послала је Влади Краљевине Србије позив за учешће на II међународном Конгресу за народно просвећивање у Паризу 1.- 4. 10. 1908. Краљ Петар I даровао је 1500 динара у злату *Друштву за школску хигијену и народно просвећивање* да би могли да пошаљу изасланика на конгрес. Министар просвете одредио је да изасланик буде Др Св. М. Марковић, који је присуствовао и узимао учешће у раду Конгреса, на коме је било заступљено 20 страних држава и преко 5000 учесника.”

Посебно је занимљива прича о томе како се родила идеја за оснивање *Друштва за школску хигијену и народно просвећивање*.

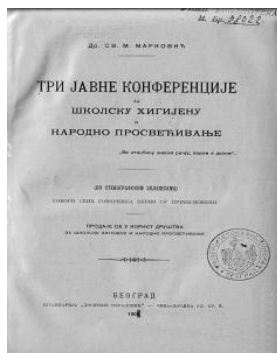
Јануара 1905. године, доктор Марковић је у Београду одржао предавање за које је претходно послао обавештење новинама : „Г. Др. Св. М. Марковић, овд. лекар, у недељу 9. јануара 1905. године, тачно у 10 и по часова пре подне, држаће у гостионици код *Коларца* јавну конференцију о општим и школско- хигијенским приликама у Паризу...”

Сам предавач истакао је у својој књизи *Три јавне конференције за школску хигијену и народно просвећивање* да се „овом позиву, необично и изузетно нашим приликама, одазвало доста грађана београдских, а нарочито је била заступљена омладина са Велике Школе, представници учитељства, изванредан број професора средњих школа, неколико професора

Велике Школе, доста грађана различитих занимања, приличан број госпођа и госпођица, а најмање су били заступљени лекари (сем предавача само још тројица!!) Поједина Министарства нису послала ниједнога од својих изасланика, па шта више ни само Министарство Просвете није било службено заступљено! Истина, исту је конференцију посетио један писар Министарства Просвете, (г.Шеварлић), али њега нико није нарочито послао, већ је он сам, од своје властите воље, дошао као предавачев лични пријатељ. Ни сами ђачки родитељи нису били заступљени у потребноме броју, као што би се с правом и могло очекивати...Ја се на Министарство нисам нимало љутио; оно је без икакве штете по саму идеју која се покретала и заснивала могло да изостане, и оно је и изостало! За њега је довољно славе и заслуге, што је нашу просвету држало укочену у својим невештим рукама пуних седам деценија..."

Један од занимљивијих момената на Трећој конференцији, одржаној 23. јануара 1905. године, је вербални дуел између књижевника Радоја Домановића и правника Миливоја Тадића када се Домановић јавља за реч и у свом препознатљивом маниру каже: "...Код нас Срба има две врсте људи: једни који нешто хоће, и други, који неће ништа. И међу тим који неће ништа, увек има елемената који хоће да сметају онима који нешто добро желе. Молим вас, нека сутра дођу десет памуклијаша и нека кажу: да се договоримо код Коларца, пошто ћемо на идућем вашару продавати памуклије. На тај договор дођу и други, који хоће да смешају и револуције и еволуције, и други свет сваке сорте, и онда се почну договарати. На том збору памуклијаша устане неко па каже: Молим вас, ја сам тишлер, шта је са даскама? Устане други по занимању шустер и каже: шта је са ципелама, шта је са кожом?...Ја бих био за то увек, да такви људи, који су друге струке, другог позива, и који би хтели сасвим друго нешто да се реши, нека сазову конференцију, па нека се на њој договарају специјално о својим стварима.А оне људе, који су дошли на ову конференцију, и хоће о нечему другом да се договоре, нека оставе на миру, да се о својим стварима људски договарају. Г. предговорник Тадић је мишљења, да оваква питања треба да се решавају код нас у Србији, као што то бива у страним западним државама путем еволуција и револуција. Ми нисмо тај страни свет. Кад ми постанемо Енглези и Французи, онда ћемо и ми тако питања решавати. Али за сад, ми морамо да решавамо онако како се код нас те ствару могу решавати. Оно истина, и у нас се покадшто чудновато ради, устане, на прилику, један посланик па каже: сви Срби треба да живе у води, као што живе рибе. На то му други каже: па молим вас, како ћемо живети у води као рибе кад

немамо шкрга; направите нам шкрге, па ћемо живети као рибе...Ја сам за то: ко хоће да говори о хигијенским приликама, нека говори само о томе, а који би хтели да се о нечему другом договарају, нека иду у другу кавану”

У фонду Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” налази се укоричено издање, рађено по стенографским белешкама, под насловом „Три јавне конференције за школску хигијену и народно просвећивање” које су доктор Марковић и други предавачи одржали у Београду јануара 1905. године. Из предавања изложеним на ове три конференције, произашла је и идеја о оснивању посебног тела које би се бавило питањима здравственог просвећивања и школске хигијене, па је маја исте године образовано *Друштво за школску хигијену и народно просвећивање*, а према правилима Друштва чланови оснивачи су „они који су основали ово друштво и положили по 25 динара једанпут за свагда као свој оснивачки улог”. За мото новообразованог друштва узет је скраћени превод Пушкинове крилатице која гласи: „За отаџбину пером, живом речју, делом и добрим примером”.

О његовој нарочитој посвећености раду на побољшању хигијенских услова по школама и очувању здравља ученика сведоче и бројни чланци у часопису *Светлост*, у којима пише о „жалосном хигијенском стању наших школа, које би, како наводи огорчено али чак са извесном дозом хумора Виктор Иго, и само Виктор Иго, могао тачно, јасно и очигледно да опише, представи и изнесе...да измери и изнесе тачну запремину ваздуха, количину влаге по зидовима и чистоћу у већини тих јазбина које су добри Срби називали учионицама за свој подмладак - народну узданицу...” Он упозорава и власти и грађанство да је однос здравих према болесним и болешљивим ученицима чак 1:8!

Из тих разлога, у свом *Лекарском извештају за школску 1903- 1904. годину*, он каже: „Само онај српски министар просвете

који постигне да српска средњо - школска омладина у Београду и у целој Србији *што скорије добије здраве и модерне школске зграде и ослободи се ових садашњих влажних и нездравих тумрука и јазбина у којима она стално оболева* заслужиће да му име буде записано *златним* словима у српском Министарству Просвете”.

Теоријски рад

Доктор Марковић је настојао да упозна власти, интелектуалне кругове и обичне људе о томе шта је научио и видео студирајући и живећи у Француској, о хигијенским навикама и мерама које се примењују у тој земљи коју је веома заволео и поштовао, а које би биле корисне за побољшање општег здравственог стања у Србији. Неуморно је говорио и писао о тој теми, али је разумевање од стране владајућих кругова изостало, па је доктор Марковић био видљиво разочаран због препрека на које је због тог неразумевања наилазио.

О спровођењу своје идеје да обиђе француске основне и средње школе и да искуства и достигнућа у области школске хигијене пренесе у Србију, доктор Марковић пише: „У допушту г. Ректора од 3. новембра стоји да сам ја одређен од српске владе ради нарочите хигијенско-школске мисије. Међутим, ондашња српска влада *није хтела ни да чује за све те моје школске хигијене, педагогије и истинска народна просвећивања.* Њени велики и “мудри” представници и заступници правили су кисело лице и слали ме од Понтија до Пилата, док су се само смилovali и дали написмено (“неслужбено!”) од своје руке да сам Србин и лекар у Београду! Господин Ректор Париске Академије разуме се да није имао срећу и част изближе познавати ондашњу нашу владу и њене високе представнике по појединим министарствима...У Француској никоме не би никад ни на ум могло пасти, да једна влада и њени високи чиновници по министарствима могу имати нешто против, што ће један грађанин те земље (одакле је родом

та тако “мудра”влада) отићи у неку већу земљу и походити њене школе и просветне установе. У њих би се таквом човеку изашло у сусрет свима могућим начинима, средствима и љубазношћу. А у нас, мало је фалило па да ми ни пасош не издаду!”

Веома је занимљива и идеја доктора Марковића о начину на који је могуће превазићи проблеме Друштва везане за недостатак простора у којим би се одржавала предавања. Почетком марта 1912. године, др Марковић је, у писму упућеном министру просвете предложио да се приликом пројектовања школских зграда предвиди и једна посебна сала која би служила за одржавање предавања различитих хуманитарних друштава. Предлог је био прихваћен, али због почетка Балканског и Првог светског рата није реализован.

Доктор Марковић био је и уредник илустрованог часописа „Светлост”, који је почео да излази у Београду јануара 1908. године, као званично Гласило Друштва за школску хигијену и народно просвећивање. У првом броју овог часописа симболичног наслова, др Марковић у уводу под насловом *Уредникова прва реч* поручује:

Насловна страна
првог броја часописа
„Светлост”

„Друштво за школску хигијену и народно просвећивање има за задатак и круг свога рада да приватном и драговољном побудом дела и помаже нашој држави у свима питањима која се односе на школску хигијену и народно просвећивање; на питања хигијенскога побољшања физичкога и умнога здравља у све школске омладине по свима школама Краљевине Србије; на нарочите задатке просвећивања целог српског народа свим средствима, путовима и начинима које је савремена наука у великих и богатих народа пронашла, примила, признала и усвојила као добре, остварљиве, корисне и практичне.

Орган друштвенога делања јесте лист **Светлост**. Одлука за покретање овога *првога* часописа друштвеног донесена је пуноважним решењем на седницама Управнога Одбора које су одржане 21. новембра и 11. децембра 1907. године.

Правац овоме *првом* друштвеном часопису биће *потпуно слободан и независан* од свих *штетних* утицаја у Друштву или ван овога, па ма како били јаки чиниоци тих утицаја. А *искрени*, мудри, корисни и добри савети и напомене примаће се од свакога, не водећи никаква рачуна о његовим политичким уверењима. Само пак Друштво, својим Правилима (члан 28. тач. а, б и в), поред осталог, искључило је из обима свога рада личну полемику, која нема научнога или општега значаја као и питања чисто партијске и страначке полемике. Чланци, који би се огрешили о члан 28. друштвених правила, или би агитовали ма за коју политичку станку или политичку личност, неће наћи места у овоме листу, па ма ко их писао.

Друштвени орган **Светлост** биће дакле потпуно слободан од свих утицаја који би могли ометати, спречавати, с одређенога правца скретати и наводити на станпутицу друштвени рад и његово делање. У њему ће наћи места и добро ће се примати свака писмена расправа која помаже и тежи подстаку и постигнућу друштвених задатака и циљева. Али ће те расправе морати бити написане не само према савременом стању науке у опште, него и према одредбама лепоте и стила, правилности, јасноће и разумљивости српскога језика на по се. Туђе, тешке, бомбасте и нејасне речи и реченице треба избегавати што је могућно више и замењивати чистим, јасним, разумљивим и лако схватљивим српским књижевним речима и реченицама тако, да већину чланака у Светлости може ласно, пријатно, с коришћу и разумевањем читати не само сваки потпуно школован читалац, него и онај, с мањим и средњим школовањем. И у самим стручним чланцима придржаваће се уредништво мање више овог правила.

Сваки ће писац потписивати своје важније чланке и лично носити пуну одговорност како за њихову научну тачност и исправност тако и за истинитост. Ко на то не пристане, чланак му се неће ни примати у лист.

Читалац који се потруди да не само преврће и прелистава овај друштвени часопис, него га буде пажљиво и читао, лако ће сазнати и уверити се, колико су велике, племените и патриотске друштвене тежње и жеље, а колико су још мала и незнатна материјална средства којима располаже ово младо Друштво.

Буде ли читалац по занимању лекар, он ће лако појмити, схватити и разумети колико и колико много има питања за време школовања омладине, у којима је лекарско учешће не само веома корисно него и неопходно потребно. И ако се на жалост у нас с надлежне стране још врло мало придаје важности раду лекара по школама у опште, опет ће он сам по властитој побуди у свима приликама чинити све што треба, те ће се на тај начин – као стручно лице- одужити својој савести и урадити што може, како би наша отаџбина отпочела грести оном правилном стазом, којом корачају одавно крупним корацима многе њене веће па па и мање друге. Њему ће тек потпуно бити разумљива неодложна потреба покретања оваквога листа, који ће снажно уносити у школе и народ јасну, лепу, благу и животворну сунчану светлост у сва питања школске хигијене и народнога просвећивања. *Лекареве очи гледају и виде много даље, јасније и боље од очију других људи.* Онде, где се сада налазе по школама и народним кућама мемљива влага, загушљив ваздух, потпуна нехигијена, тама, мрак и незнање, треба да дођу да их замене: сасвим суве, светле и простране зграде за школе и домове, осунчен ваздух, права школска и народна хигијена, здравље, светлост, знање и умешност за све ученике и грађане Србије, према ономе како то лепо вели наш уважени књижевник М. Ђ. Милићевић: **Знање и умење наше је спасење.**”

Ако је читалац народни учитељ, професор, наставник и васпитач школске младежи и народа, он ће лако схватити, да у школском и народном животу има довољно физиолошко-биолошких и „медицинских питања и задатака, који стоје у нераздвојној вези с педагогијом, тј. с науком о настави и васпитању народне омладине.

Деси ли се пак да је читалац нежан отац, брижна мајка или мудар државник – пун истинске патриотске љубави, који све своје време и сву умну моћ троши само на добро своје отаџбине и њене светлије будућности – којима је здравље и поуздан напредак земље по школама једна од најважнијих и највећих брига, онда је више него извесно, да ће се сви они од свег срца искрено зарадовати појави *Светлости* и нераздвојном, сталном и заједничком раду свих школских и осталих лекара, васпитача омладине, родитеља, државника, песника, књижевника и оних који драговољно пристану да и сами принесу своју лепту на *олтар народнога просвећивања и бољег здравља по свима школама и домовима.*

Исто тако и сами вредни и добро писмени земљорадници и средње школовани људи, наћи ће лепе поуке и здраве хране у овом часопису. Из

његу ће они сазнати, у чему су до сада грешили – као што и данас често много греше – у школовању своје деце, у уређењу своје куће, у чувању свога здравља, те најдраже имовине за свакога свесног грађанина наше земље, па био он потпуно школован или не, богат или сиромаш.

Светлост је намењена да буде нераздвојна спона међу свима члановима *Друштва за школску хигијену и народно просвећивање*; да бадрим оком прати савремено стање школске хигијене и народнога просвећивања у свима просвећеним и богатим државама; да непрестано, слободно и непристрасно расправља сва питања у нашој земљи, и да предочава научне бољитке и отклања све штетне сметње томе бољитку.

Она ће постати потпуно слободна, стална и отворена говорница за све оне, који још нису сасвим и за вечна времена утонули у нашу бесплодну партијску политику; за оне чији мозак није одрекао способност и послушност да мисли искрено, трезвено, правилно и поштено; за оне који у општем добру желе и траже и своје властито добро; за оне чије срце куца стално и непрестано за добро Србије и њен јачи будући напредак; за оне који желе ослободити школу и њену омладину многих и многих голих форми, непотребних шаблона и недовољних диплома; за оне који су редовно, марљиво и истински школовани; за оне који теже стварању стојичких карактера у нашој земљи; за оне који заиста увиђају да је наш народ још веома непросвећен и да због те своје велике непросвећености не само што не напредује колико би могао и колико би требало, него још и нагло опада и пропада здравствено, умно, имовно и морално, и на послетку за све оне који ће моћи, хтети, смети и умети добро проучити садашње стање психологије, физиологије, хигијене и патологије свих наших школа и целога народа и тежити што бржој поправци и стварном бољитку у свима правцима и потребама народнога живота.

Умни, школовани, просвећени, васпитани, искрени, родољубиви и чврста карактера радници и синови ове сиромашне земље полако ће се прибирати, одабирати и скупљати под узвишену и величанствену заставу овога *Друштва* и његова органа *Светлости*. Они ће марљиво, стално и тихо радити да се сунчаном светлошћу осветли све оно што је до сада мање више било у тами, мраку и незнању; да се уради и постигне оно што је неупутношћу и недовољним размишљањем остало неурађено и непостигнуто. Сунчана светлост и топлота најбољи су и најпоузданији сатирачи и ништиоци свих штетних (патогених) микроба, мијазама, гљивица и осталих мајушних створења које прво треба нарочито и добро осветлити да бисмо их могли

тачно видети а по том и уништавати.

Пошто у нас до сада нема ниједнога повременог часописа који би искључиво, слободно, независно и непристрасно расправљао поменута хигијенско - школска и народно - просветна питања, то се уредништво нада поуздано, да ће *Светлости* прићи, око ње се сакупити и потпомагати јој стално излажење, сви прави синови ове лепе, Богом благословене земље – Србије; сви јаки и непоколебљиви противници таме и незнања као и сви чврсти поборници бољег здравља и стварне просвећености у све наше школске омладине и целога народа српског.

Ко воли светлост, нека приђе **Светлости!**"

На Божић 1907. у Београду

Др. Св. М. Марковић

Комплетна укорићена издања овог часописа за период од 1908. до 1914. године чувају се у фонду периодичних публикација Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду.

***Из личне бележнице вођене у периоду
од јануара до маја 1896. године у Паризу****

2.јануар

Одлазак у болницу Сасћин због Косте С. Николића. Овај дечко има врло интелигентно лице; француски говори врло добро, иако је у Паризу само од 4 године. Истог дана био сам и код сестре Директора пансионата Сатбе, и интересоваше ме што прича о нетачности и аљкавости Срба или боље г. Св.Н.

4.јануар

Одлазак у Посланство због акта СNo 11276 од 14.дец. 1895.којим ми се одобрава обављати лекарску праксу у Србији.

9.јануар

«Дневни лист» од 21.јан 1896., бр.17: мој чланак «Слава хемији»

12.јануар

Писмо од куће: браћа и синовац. Колубарци и Лазаревчани ме тражили.

Одговор на горња писма. Одговор Св. Николићу да му не тражим ништа.

14.јануар

Посао пође набоље; види се да у овом крају треба имати на уму кад овај свет има много празника (Божих и Нова година) и кад мора да плаћа кирију за стан; ту чак и лекар мора да осети ту разлику. Примљено писмо од Натошевића односно менице.

15.јануар

Наплаћивање бонова у Префектури: онај од старе године!

Писмо од Љ.К. и Ж.И.

Одговор Љ.К. и Натошевићу односно заоставшег новца.

Чича са рнеumonіom и нечистоћа у кући.

(Изнад датума дописано на француском: oh! quelle horreur, oh! quelle horreur!)

17.јануар

Писмо од Др. Цв.- писано њему и Председнику општине. Око 6 сах.ужасна главобоља, која је око 8 још појачана због вечере; спавањем нестала!

18.јануар

Писмо од брата и у истоме и од Миће Бранковића где ми говори како је срез учинио за мене итд. и ангажира ме да се вратим! Разговор са Duchesne-ом адвокатом односно мог клиента Швабе Mick-а. Сатанак у амн. са Др.Иванишевићем, жали се да је посао посрнуо и жао му је што живи у туђини; реч две о Ђорићу и Ђорђевићу. Мршава вечера.

19.јануар

Визита г.Дирана односно сифилиса и узрока због којег га је добио!!....

23.јануар

Mme Philippe, 66 ans, ..., tuberculose pulm.hemoptysis grave
Милан Поповић из Краг. кројачки радник, дође и моли за 2 дин.да откупи

маказе и алат!?Прича како је хтео да се отрује, и како је ручао за 3 дин на рачун овд. Конзула српског!!... Дадох му 2 дин. напоменув да се врати у Србију ако му ... путни трош.

24.јануар

Предавање нашег земљака г. Милорада З.Јовичића, др хемије на Сорбони, у 9 сах.увече.

Предавање врло добро и свима се допало. Поводом овог предавања, ја ћу написати и послати један чланчић Дн.листу.

25.јануар

Похвала о мени од стране апотекара Lauras-а: ако ико у његовој фамилији буде болестан, мене ће звати, а никог другог; с тога је и препоручио гђи Douard да друго не чини, но мене да позове због њене напрасне гушобоље.

27.јануар

Написан чланак поводом предавања г. Јовичића. Као увод, неколико оштријих речи о множини правника, карактеру адвоката, и о ономе коме Министарство просвете даје државну стипендију.

Писмо општине шабачке.

28.јануар

У 4 сах.ујутру, пробудише ме због крволиптања – haemorrhagie grave- код гђе Parard, 13 pass.Lam.

Крволиптање одмах заустављено.

Испраћен чланак “Дн.Листу”

29.јануар

Визита Др. Lecerf, пита хоћу ли му уступити, кад и под којим условима, моју клиентелу? Одложено све за доцније, док размислим. Визита Др. М.З.Јовичића да пита да нисам изгрдио Министарство просвете у чланку од 14(26) јан. `96.

30.јануар

Визита код гђе Rallrer, 33 rue Lamarck, да повратим у живот премрло новорођено дете! После два и по сахата ужасне борбе, сав труд оста без успеха! Ово дете, мушко, тешко најмање 3.600 грама, умрло је, погрешком

бабице, гђе Laporte, која није хтела да зове лекара да извади дете на време помоћу форцепса, пошто је било мало материчне инфекције! **Грозне бабице!**

1. фебруар

Одлазак у болницу St. Louis на екстерну консултацију код проф. Fournier-а. Много интересантних случајева, нарочито сифилиса.

Ужасна дерњава б - тогодишње девојчице г. Fleury rue Lamarck. Овакве дерњаве још никад нисам видео ни код једног детета. Помоћу моје пресије ућута се и ја ју лепо прегледах!

2. фебруар

Интересантност или боље рећи ужас код детета Alamacter – а 18 rue Vaudeligne које имађаше Varicelle и које беше тако утрпано у разне нечисте и гадне прње..., мало што се није угушило. Наредих те све поскидаше и кад то би, сирото дете одмах се боље осећаше и дисаше мало боље!

3. фебруар

Одлазак на визиту код Dugnet-а (болница Lariboisiere) где сам остао цело пре подне. Ужасна количина туберкулозних болесника, чисто да човек сам себи не верује да има у толикој сразмери ове несрећне болести «јентике».

4. фебруар

Исплаћивање рачуна за Којића и мене код разних новина и часописа.

6. фебруар

Присуствовање предавању Dr Bar-а на клиници акуш.о примени најновије фотографије на опстетрику. Увече, ишао сам са Др Јовичићем на предавање ... који је говорио пун сат и по о: Pasteur et .... Ово је предавање било дивно и пуно интереса.

7. фебруар

Разговор о ручку са Б.Л.Д. односно правника и њихове вредности; према моме чланку и он се повлачи да правници што вреде и да многи који су тамо што су лени

да се прихвате других наука, другог корисног посла!

Увече, о вечери разговор са Dr Рау односно наших правника упоште и њихове вредности и користи напосе, а нарочито оних који долазе у Париз и

уче француско право.

9. фебруар

Визита К.С.Н. његова тешкоћа у српском говору и узрок томе.

13. фебруар

Срећна апликација форцепса у 62 rue Custine, плакање очево кад је видео своју кћер здраву и читаву да се извуче из форцепса!

16. фебруар

Визита детету гђе Delgutte: предомишљање пре одласка!

Изгубљен кључ; спавање у хотелу!

17. фебруар

Несрећан дан!

а) кључ и мајстор

б) млеко вратарке

с) визита само-убијеном Abric-у: 153 динара пропали!

д) опет кључ!

29. фебруар

На Конференцији хемичара Др М. Јовичића. Конференција врло добра, премда се мени учини да је прва била јаснија. Професор Фридел мисли противно.

После Конференције разговор у кафани са Спалојковићем и Н. Стојановићем о моме чланку: «Слава хемији» у начелу се слажу са мном, премда им је неправдо што сам онолико напао правнике и «правне науке». У њиховим замеркама види се много зависти.

12. март

Данас одох у наше Посланство, узех акт Мин.ун.дела од 14. XII 95 Спо II276 којим се одобрава слободна и независна лекарска пракса у Србији. Платих за овај акт 100 дин у злату на име таксе.

14 март

Визита Dr M.R.V. и разговор о моме уговору итд.

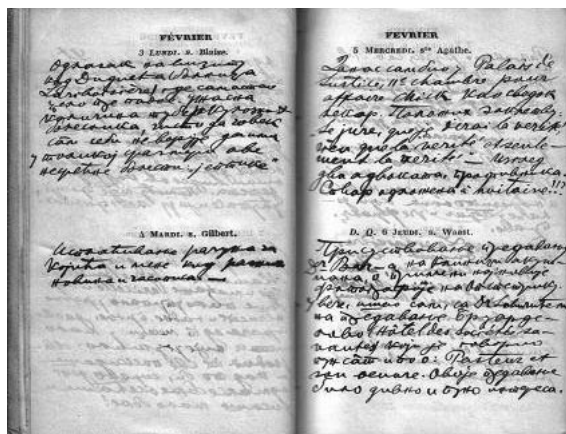
5.април

Наплаћивање хонорара код гђе Alain 63 rue Ramey. Хоће годину и један дан па да плати лекара! Не би како она хоће!

Човек из улице des Partauts који ми у улици de la Chapelle плати 1 дин. за консулт. (уместо 2) и о коме сам био уверен да неће никад ништа платити. Изузетак!

21. мај

Визита апотекара Jules H. Faudon-a, 2 rue Ramey: pour entrer dans les affaires!!

**Лична бележница др Марковића са белешкама вођеним од јануара до маја 1896. године у Паризу
*налази се оквиру легата, под сигнатуром ПБ1/36**

Из Регистра Архива Србије за годину 1896.

1896. Др Светозара Марковића, бившег питомца среза колубарског; спор са срезом због обавезе коју као његов питомец није измирио и молба др Св.М. за право на праксу у Србији

20.1.1896. Начелник округа подунавског моли да му се пошаљу акта др Св.М. ради управљања, јер срез колубарски даје стипендију за 6 год. за школовање на страни о струци медиц. (акт бр. 537 за год. 1896.)

14.3.1896. Посланство Париз шаље реверс о примљеном решењу г.др.Св.М. лекара, којим му се одобрава слободна пракса у Србији. Посланство се

задужује у 100 дин. Исплаћено од г. Марковића јер нема потребних такс. марака (акт.бр.2671 за год.1896.; св.11276/ 95)

Из Париза молба за шефа гинеколошког одељења на Општој Државној Болници

12.2.1896.Париз

Др.Св. Марковић моли да буде постављен за шефа при новом одељењу опште државне болнице на гинекологију и породилу.(акт бр.1490 за год 1896.)

18.7.1896.

Др.Св. Марковић, овдашњи

Моли да му се врате прилози које је поднео уз своју молбу (6984)

1896.Право добивено на праксу у Србији

18.8.1896.

Др.Св. Марковић моли да се извести лекарско одељење управе града Београда да му је одобрена пракса у Србији од 1895.год. и да је платио одређену таксу.(7925)

Хронолошки преглед извештаја из „Државног календара Краљевине Србије”

У гимназији «Вук Стеф.Караџић» у Београду, доктор Марковић је 1901. године радио као школски лекар, а од 1905.- 1907. године био је школски лекар у Трећој београдској гимназији.

Године 1902. постаје редовни члан Главног просветног савета при Министарству просвете и црквених послова.

Од 1906. био је један од 12 општинских лекара задужених за град Београд (последњи податак 1914.)

Од 1907. године школски лекар у I општој недељно-вечерњој занатлијској школи у Београду (и 1908.), а од 1909. год. у тој истој школи ради и као наставник хигијене са фондом од два часа недељно.

Године 1908. год. школски лекар у богословији Св.Саве.

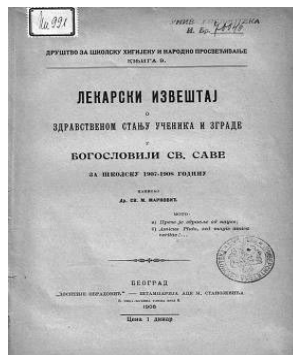
1909. - 1914. год. члан заменик у Главном санитарском савету при Министарству унутрашњих дела.

1910 год. Државне опште и занатско-трговачке школе за град Београд, (варошка код Саборне цркве, а постоје још и врачарска, дунавска, палилулска и савска), ради као наставник хигијене

1911. и 1912. школа мења назив у I занатска школа, а др Марковић у њој ради као наставник хигијене са недељним фондом од 3 часа.

1914. год. и даље школски лекар (нема података у којој школи).

Лекарски извештај др Марковића за школску 1907/1908. годину

Државни календари Краљевине Србије престали су да излазе 1914. године, када је почео Први светски рат.

Доктор Светозар М. Марковић умро је 1916. године у Београду. Његов ентузијазам на пољу народног просвећивања и борбе за побољшање елементарних услова у школама, стално указивање на пропусте надлежних органа, не критикујући само, већ нудећи врло конкретна решења по узору на земље западне Европе и Америке, вредан је дивљења. Говорио је не само о здравственим, већ и о многим социјалним проблемима српског становништва, настојећи да пробуди свест људи о важности побољшања квалитета живота. Чињеница коју описује Радоје Домановић говорећи да „код нас Срба има две врсте људи: једни који нешто хоће, и други, који неће ништа; и међу тим који неће ништа, увек има елемената који хоће да сметају онима који нешто добро желе”, односи се, нажалост, на сва времена, како она пређашња, тако и садашња. Утолико пре данас можемо да сагледамо величину и пожртвованост овог неуморног борца, лекара и народног просветитеља који је прави представник своје, изнад свега, хумане професије.

Литература:

1. Просветни гласник: Службени лист Министарства просвете и црквених послова, год XXVI, јули 1905, бр. 7
2. Марковић Св. М. 1905.
Три јавне конференције за школску хигијену и народно просвећивање. Београд: Друштво за школску хигијену и народно просвећивање
3. Марковић Св. М. 1910
Основа и потка народног просвећивања. Београд: Друштво за школску хигијену и народно просвећивање
4. Марковић Св. М. 1904
Лекарски извештај за школску 1903-1904 год. Београд
5. Марковић Св. М. 1903
Материнство и оток ногу. Београд
6. Милановић, Милена 2005
Познати српски лекари. Београд., стр.480
7. Светлост, илустровани месечни часопис, Београд, јануар 1908.

Интернет извори:

1. <http://www.sveti-sava.org-rs>

***Каталожки описи стручних радова др Светозара М. Марковића,
који се налазе у фонду
Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић”¹***

ПБ₁ 134

MARKOVIĆ, Svetozar M., 1860-1916

De la dystocie causée par la rétraction de l'anneau appelé cercle utérin de baudelocque ou anneau de contraction / par Sw. M. Markowitch. - Paris : Henri Jouve, 1894. - 99 str. ; 25 cm

Bibliografija: str. [95]-99.

БЕ 74

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Материнство и оток ногу : (нарочито намењено женама, родитељима и мужевима) / написао Св. М. Марковић. - Београд : Електрична Штампарија Тодора К. Наумовића, 1903. - 31, [1] стр. ; 23 см. - (Из медицине)

“Материнство је најкомпликованија функција женинога живота” --> насл. стр. - П.о.: “Матерински Лист”.

Са посветом аутора.

БЕ 460

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Одговор на критику г. д-ра М. П. Јевремовића : секретара санит. одељења : (на лекарски извештај Панчићеве гимназије) / Св. М. Марковић. - Београд, 1903 (Нова електрична штампарија Петра Јоцковића). - 16 стр. ; 26 цм

На насл. стр. : 1. Difficile est satyram non scribere (Horatius) 2. Што се мрчиш кад ковати нећеш (Народна изрека). - Текст штампан двостубачно.

---

¹ При састављању каталожних описа књига које представљају изложбене експонате, ауторке су се руководиле правилима израде каталога УБСМ, која подразумевају етимолошку ауторску одредницу

БЕ 347

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Лекарски извештај за школску 1903-1904 год. / од Св. М. Марковића.
- Београд : Трећа београдска (Панчићева) гимназија, 1904. - 19 стр. ; 23 cm

На насл. стр.: Мото: а) Mens sana in corpore sano, б) Primum est sanitas, secundum scientia

Са посветом аутора.

ПБ15 888

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Лекарски извештај о Трећој београдској гимназији за школску 1904-1905 годину / Св. М. Марковић. - Београд, 1905 (Штампарија Д. Димитријевића). - 25 стр. ; 23 cm

На насл. стр. : Мото: а) Прече је здравље од науке. б) Здрав је дух у здравоме телу

Са посветом аутора.

Е 91

TRI јавне конференције

Три јавне конференције за школску хигијену и народно просвећивање : (по стенографским белешкама) : говори свих говорника верно су прибележени / Св. М. Марковић. - Београд, 1905 (Штампарија «Доситије Обрадовић»). - XX, 184 стр. ; 24 cm.

“Продаје се у корист Друштва за школску хигијену и народно просвећивање”--> насл. стр. - “За отаџбину живом речју, пером и делом”

Ии 991/1

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Туберкулоза и алкохолизам с гледишта народнога просвећивања и здравља : предавање Св. М. Марковића држано на XI конгресу Српских

Земљорадничких Задруга у Пироту 1906 године. - Београд : Друштво за школску хигијену и народно просвећивање, 1907. - 13 стр. ; 24 см. - (Друштво за школску хигијену и народно просвећивање ; књ. 3)

Ии 991/3

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Лекарски извештај о здравственом стању ученика у Трећој београдској гимназији : за школску 1906-1907 годину / написао Св. М. Марковић. - Београд : Друштво за школску хигијену и народно просвећивање, 1907. - 46 стр. : табеле ; 23 см. - (Друштво за школску хигијену и народно просвећивање ; књ. 6)

На кор. : Мото : а) Прече је здравље од науке б) Здрав је дух у здравоме телу в) *Amicus Plato, sed magis amica veritas!*

Ии 991/5

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Лекарски извештај о здравственом стању ученика и зграде у Богословији Св. Саве : за школску 1907-1908 годину / написао Св. М. Марковић. - Београд : Друштво за школску хигијену и народно просвећивање, 1908. - 46 стр. ; 23 см. - (Друштво за школску хигијену и народно просвећивање ; књ. 9)

На кор. : Мото : а) Прече је здравље од науке б) *Amicus Plato, sed magis amica veritas!*

Ии 991/7

MARKOVIĆ Svetozar M., 1860-1916

Основа и потка народнога просвећивања/ написао Св. М. Марковић. - Београд : Друштво за школску хигијену и народно просвећивање, 1910. - 58 стр. ; 23 см. - (Друштво за школску хигијену и народно просвећивање ; књ. 16)

На насл. стр : а) «За отаџбину пером, живом речју, делом и добрим примером - «*Pour la patrie par la plume, la parole, l'action et le bon exemple*»

б) “Нека живи светлост, нек се скрије тама” (Пушкин)

Ч 229

SVETLOST

Светлост : илустровани месечни часопис / уредник С. М. Марковић.
- Год.1(1908)- . - Београд : Друштво за школску хигијену и народно просвећивање, 1908-. -23 cm

Месечно

Ч 1 (1908)

2 (1909)

3 (1910)

4 (1911)

5 (1912)

6 (1914) 1-4

***Каталожки описи књига из легата др Светозара М. Марковића
које се налазе у фонду
Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић”***

ПБ₁ 1/1

TRAITÉ de chirurgie. T. 1 / par [Paul] Reclus... [et al.]; publiés sous la direction de Simon Duplay, Paul Reclus.- Paris : G. Masson, 1890. - 900 str. : illustr. ; 27 cm
Sadržaj: Maladies communes à tous les tissus ; Maladies des tissus.-
Sa potpisom: “Le 30 Novembre 1891 à Malakoff - Markovitch”

ПБ₁ 2

TILLAUX, Paul, 1834-1904

Traité d'anatomie topographique : avec applications à la chirurgie / [Paul] Tillaux. - Paris : Asselin et Houzeau. - XIX, 1113 str. : illustr. ; 27 cm

ПБ₁ 3

LEJARS, Félix, 1863-1932

Chirurgie d'urgence. - 2e éd., revue et augmentée.
- Paris : Masson et cie. - 912 str. : illustr. ; 26 cm
Registar.

ПБ₁ 4

AUVARD, Alfred, 1855-1940

Traité pratique d'accouchements : avec 534 figures dans le text / par le
A. Auvard. - 2e éd. revue et corrigée. - Paris : Octave Doin, 1891. - III, 787 str.:
illustr. ; 25 cm
Registar.

ПБ₁ 5

LITTRÉ, Émile, 1801-1881

Dictionnaire de médecine, de chirurgie, de pharmacie, de l'art vétérinaire
et des sciences qui s'y rapportent : ouvrage contenant la synonymie grecque,
latine, allemande, anglaise, italienne et espagnole et le glossaire de ces
diverses langues : illustrée de 550 figures intercalées dans le texte / É. Littré.
- 16e éd. - Paris : J. B. Baillière et fils, 1886. - VIII, 1876 str. : illustr. ; 26 cm
Registar.

ПБ₁ 6

RIBEMONT-Dessaigues, A.

Précis d'obstétrique : avec 590 figures dans le text / par A. Ribemont-
Desaigues et G. Lepage ; dont 437 dessinées par Ribemont-Dessaigues. - 5e éd.
revue et corrigée. - Paris : Masson et Cie, 1900. - XII, 1405 str. : illustr. ; 26 cm

ПБ₁ 7

BAGINSKY, Adolf, 1843-1918

Traité des maladies des enfants / par A. Baginsky ; traduit
sur la quatrième édition allemande par Louis Guinon et L. Romme.

- 4e éd. - Paris : G. Steinheil, 1892. - 2 knj. (VI, 361; XII, 687) ; 24 cm
Registar.

ПБ₁ 8/1

CRUVEILHIER, Jean, 1791-1874

Traité d'anatomie descriptive / par J. Cruveilhier. T. 1, Pt. 1, Ostéologie et arthrologie : avec 386 figures. - 5 éd. revue, corrigée et augmentée, 2e tirage avec corrections / avec la collaboration de Marc Sée et Cruveilheir fils. - Paris : P. Asselin, 1877. - XX, 851 str. : illustr.; 25 cm

ПБ₁ 9

POZZI, Samuel, 1846-1918

Traité de gynécologie : clinique et opératoire : avec figures dans le texte / par S. Pozzi. - 2e éd. - Paris : G. Masson, 1892. - XXII, 1182 str. : illustr. ; 25 cm

Registar.

“Le 23 Juillet 1892 à Paris, Sw. M. Markovitch Externe des Hôpitaux de Paris.”

ПБ₁ 10

BÉCLARD, Jules, 1817-1887

Traité élémentaire de physiologie humaine : comprenant les principales notions de la physiologie comparée : ouvrage accompagné de 247 figures intercalées dans le texte / par J. Béclard. - 5e éd. revue, corrigée et augmentée. - Paris : P. Asselin, 1866. - XII, 1218 str. : illustr. ; 24 cm
Registar.

ПБ₁ 12

REVUE obstétricale internationale : gazette des praticiens et des sages-femmes: 1895 / [le directeur-gérant Eugène Crouzat]. - Toulouse : [s. n.], 1895. - 272 str. ; 24 cm
Sadrži brojeve prvog godišta časopisa Revue obstétricale internationale iz 1895. god.

ПБ₁ 14

DEMELIN, Lucien-Alfred, 1861-19??

Documents pour servir a l' histoire anatomique et clinique du segment inférieur de l'utérus : pendant la grossesse, l'accouchement et les suites decouches / par L. A. Demelin. - Paris : Imprimerie de la Faculté de médecine, 1888. - 136 str. : ilustr. ; 25 cm
Bibliografija: str. 126-130.

ПБ₁ 15

BROCQ, Louis

Traitement des maladies de la peau : avec un abrégé de la symptomatologie, du diagnostic et de l'étiologie des dermatoses / par le L. Brocq ; la partie pharmacologique e été revue par M.L. Portes. - 2e éd. corrigée et augmentée. - Paris : Octave Doin, 1892. - IX, 894 str. ; 25 cm

ПБ₁ 16

FORGUE, Émile

Traité de thérapeutique chirurgicale / par Émile Forgue, Paul Reclus. - Paris : G. Masson, 1892. - 2 knj. : ilustr. ; 24 cm
Sadržī: T. 1: avec 177 figures dans le texte. - XXVII, 775 str. ; T. 2: avec 191 figures dans le text. - 996 str.

ПБ₁ 17

TILLAUX, Paul, 1834-1904

Traité de chirurgie clinique / par P. Tillaux. - 2e éd. - Paris : Asselin et Houzeau, 1891. - 2 knj. : ilustr. ; 24 cm

Sadržī: T. 1: avec 94 figures dans le texte. - XX, 731 str. ; T. 2: avec 86 figures dans le text. - 934 str.

Sa potpisom: "La 8 (20) Nov.'91. à M. Sw. M. Markovitch"
Sa potpisom: "8 (20) Nov. '91. à M. Sw. M. Markovitch Externe des Hôpitaux de Paris"

ПБ₁ 18

BUDIN, Pierre, 1846-1907

Leçons de clinique obstétricale : avec 116 figures dans le text dont 81 tirées encouleur / par Pierre Budin. - Paris : Octave Doin, 1889. - XX, 475 str. : illustr. ; 23 cm

Bibliografija uz svako poglavlje.

Registar.

ПБ₁ 19

SCHNIRER, M. T.

Taschenbuch der Therapie : mit besonderer Berücksichtigung der Therapie an den Berliner, Wiener u. a. deutschen Kliniken / herausgegeben von M. T. Schnirer. - Wien [etc.] : Robert Cöen, 1905. - 293 str. ; 14 cm

ПБ₁ 20

HYVERT, Roger

Vade-mecum de poche : du médecine et des remplaçants / par Roger Hyvert. - 2e éd. revue et augmentée. - Paris : A. Maloine, 1902. - VII, 281 str. ; 15 cm. - (Précis de thérapeutique clinique)

Registar.

ПБ₁ 21

ROUX, Fernand

Formulaire aide-mémoire de la Faculté d'medicine : et des médecins des hôpitaux deParis / par le Fernand Roux. - Paris : G. Steinheil, 1890. - IV, 376 str. ; 15 cm

ПБ₁ 22

BOUCHARDAT, Apollinaire, 1806-1886

Nouveau formulaire magistral : précédé d'une Notice sur les hôpitaux

de Paris, de généralités sur l'art de formuler : suivi d'un Précis sur les eaux minérales naturelles et artificielles d'un memorial thérapeutique de notions sur l'emploi des contrepoisons, sur les secours à donner aux empoisonnés et aux asphyxiés et d'un précis d'hygiène thérapeutique etc. / par A. Bouchardat, G. Bouchardat. - 30e éd. collationée avec le nouveau codex, revue et augmentée de formules nouvelles et de la liste des mets permis aux glycosuriques. - Paris : Félix Alcan, 1894. - 79, 688 str. ; 15 cm
Registar.

ПБ₁ 23

DUJARDIN-Beaumetz, Georges, 1833-1895

Formulaire pratique de thérapeutique et de pharmacologie / par Dujardin-Beumetz et P. Yvon. - 5e éd., revue, corrigée et augmentée. - Paris : Octave Doin, 1892. - II, 659 str. ; 15 cm
Registar.

ПБ₁ 24

AUVARD, Alfred, 1855-1940

Formulaire gynécologique illustrée : avec 100 gravures dans le texte dont 54 en couleurs et 11 aquarelles reproduites en chromolithographie / par le A. Auvard. - 2e éd., revue et augmentée. - Paris : Rueff et cie, 1898. - III, 128 str. : illustr. ; 15 cm
Registar.

ПБ₁ 25

LEFERT, Paul

Aide-mémoire d'hygiène et de médecine légale : pour la préparation du quatrième examen / par Paul Lefert. - 2e éd. - Paris: J.-B. Baillièrre et fills, 1892. - 272 str. ; 16 cm. - (Manuel du doctorat en médecine)

ПБ₁ 28

LEFERT, Paul

La pratique journalière de hôpitaux de Paris : aide-mémoire et formulaire de thérapeutique appliquée / par Paul Lefert.- 2e éd. - Paris : J.-B. Baillièrre et fills, 1892. - 356 str. ; 16 cm. - (Manuel du médecin particien)

ПБ₁ 29

VAUCAIRE, R.

Formulaire moderne : traitements, ordonnances, médicaments nouveaux / par leR. Vaucaire ; preface de Talamon. - Paris : Rueff et cie, 1892. - VIII, 589 str. ; 16 cm

Sa potpisom: "Markovitch. Mai 1892. Paris"

ПБ₁ 30

BARD, Louis

Precis d'anatomie pathologique : 120 figures dans le text / par L. Bard. - Paris : G. Masson, 1890. - XI, 784 str. : ilustr. ; 16 cm

Registar.

ПБ₁ 31

BARTH, Jean Baptiste Phillipe, 1806-1877

Traité pratique d'auscultation : suivi d'un précis de percussion / par Barth et Roger. - 11e éd. revue et augmentée d'un précis des méthodes accessoires d'exploration physique / inspection, mensuration, palpation par H. Roger et Henri Barth. - Paris : Asselin et Houzeau, 1887. - XVI, 872 str. ; 16 cm

Registar.

Sa potpisom: "Le 2 Juillet 1891 Paris. Sw M. Markowitch"

ПБ₁ 32/2

DIEULAFOY, Georges, 1839-1911

Manuel de pathologie interne / par G. Dieulafoy. T. 2. - Nouvelle éd., revue et augmentée. - Paris : G. Masson, 1888. -790 str. ; 16 cm

Sa beleškama dr Svetozara M. Markovića.

ПБ₁ 33

VAUCAIRE, René

Formulaire de gynécologie : thérapeutique - traitement

des maladies des femmes / par le R. Vaucaire. - 2e éd. revue et augmentée. - Paris : A. Maloine, 1901. - II, 508 str. : illustr. ; 16 cm

ПБ₁ 34

GUIDE pratique des sciences médicales : le guide pratique a été publié pour la première fois en 1891 : année 1892 / [avec collaboration] par Nicolle [et al.] ; le Letulle. - Paris : Société d'éditions scientifiques, [1893]. - VII, 1433 str., 3 presavijena lista s tablama ; 16 cm
Registar.

ПБ₁ 35

SUPPLÉMENT du guide pratique des sciences médicales : année 1892 / par Nicolle, Demelin, Lesage, Morax, Ch. Nicolle, Gascard, Winter et Viau. - Paris : Société d'éditions scientifiques, [1893]. - VII, 419 str. ; 16 cm
Registar.

ПБ₁ 36/1896

AGENDA médical : pour 1896. - Paris : Asselin et Houzeau, 1895. - [96], 504, 64 str. ; 16 cm

Sadržaj s nasl. str.: Mémorial thérapeutique du medecin praticien / par le Constantin Paul. Mémorial obstétrical / de le Pajot. Formulaire magistral / par Delpech. Notice sur les stations hivernales de la France et de l'étranger / par le de Valcour

Sa beleškama dr Svetozara M. Markovića

Sa potpisom: "Dr Markovitch. Le 28 Decembre 1895 Paris."

ПБ₁ 37

PRON, Lucien

Formulaire de thérapeutique clinique / par le L. Pron. - 2e éd. refondue et augmentée. - Paris : Librairie Maloine, 1914. - 544 str. ; 17 cm
Registar.

ПБ₁ 38

LUCAS, André

Vade-mecum du praticien : contenant toutes les indications nécessaires à la pratique journalière : mémorial thérapeutique, art formuler, obstétrique, médecine légale, certificats, accidents, assurances, honoraires, thérapeutique infantile, analyse des urines, microbiologie, etc., indications, posologie, renseignements utiles sur les principales spécialités : avec des notices sur les principales stations hydrominérales et climatériques françaises et étrangères / par le André Lucas et le Maurice Page, préface de le Muselier ; par Aubel ... [et. al.] ; et des notes de X. Galezowski ... [et al.]. - 3e éd., entièrement refondue. - Paris : A. Maloine, 1913. - 813 str. : table ; 17 cm

ПБ₁ 39

SPILLMANN, Paul

Manuel de diagnostic médical et d'exploration clinique : avec 89 figures dans le texte / par P. Spillmann et P. Haushalter. - 2e éd. entièrement refondue. - Paris : G. Masson, 1890. - III, 515 str. : illustr. ; 16 cm
Registar.

ПБ₁ 40

DIAGNOSTISCH-therapeutisches Vademecum

: für Studierende und Aerzte / zusammengestellt von Heinrich Schmidt, L. Friedheim, A. Lamhofer und J. Donat. - 5e Aufl. - Leipzig : Johann Ambrosius Barth, 1901. - VI, 417 str.
Registar.

ПБ₁ 41

LACASSE, Robert

Hygiène de la grossesse : conseils pratiques aux jeunes mères : 24 figures et simili-gravures dans le texte / par le R. Lacasse. - Paris : F. Fourier et cie, 1912. - XIII, 258 str. : illustr. ; 18 cm

ПБ₁ 42

HANOT, Victor

La cirrhose hypertrophique avec ictère chronique / par V. Hanot. - Paris :Rueff et cie, 1892. - 182 str. ; 18 cm. - (Bibliothèque médicale Charcot-Debove)

ПБ₁ 43

YVON, Paul

Notions de pharmacie nécessaires au médecin : avec figures dans le texte /par P. Yvon. - Paris : J. Rueff et cie, 1892. - 2 knj. (VI,184 str.; 196 str.) : ilustr.; 18 cm. - (Bibliothèque médicale Charcot-Debove)
Registar.

ПБ₁ 44

LANDESMANN, Ernst

Die Therapie an den Wiener Kliniken /von Ernst Landesmann. - 4e vermehrte und umgearbeitete Aufl. / hrsg. von Konrad Gross und Alexander Schmelz. - Leipzig [etc.] : Franz Deuticke, 1893. - 755 str. ; 17 cm
Registar.

Sa potpisom: "Dr Sv. M. Marković", 14. jula 1899g. Beograd"

ПБ₁ 45

LUTAUD, Auguste

Consultations sur les maladies des femmes : formulaire et traitement et considérations pratiques sur l'examen gynécologique / par le A. Lutaud. - 2e éd. - Paris : J. Rueff. - 254 str. ; 18 cm
Registar.

ПБ₁ 46

BAILLON, Henry, 1827-1895

Le jardin botanique de la Faculté de médecine de Paris : guide des

élèves en médecine et des personnes qui étudient la botanique élémentaire et les familles naturelles des plantes : contenant un résumé de leurs affinités et de leurs propriétés : accompagné d'un plan du jardin / par H. Baillon. - Paris : Octave Doin, 1884. - IV, 180 str. ; 18 cm

Registar.

Plan du jardin botanique de la Faculté de médecine de Paris. - 1 presavijen list s mapom ; 32 x 65 cm

Sa potpisom: "Markovitch M. Svet., 4 (16) II 1887 Paris"

ПБ₁ 47

BERLIOZ, Fernand, 1853-1922

Manuel pratique des maladies de la peau / par Fd. Berlioz. - 2e éd. corrigée et augmentée. - Paris : Octave Doin, 1889. - 488, 32 str. ; 18 cm

Registar.

Sa potpisom: "Sw. M. Markovitch, Externe des hôpitaux. Le 16 Juin 1891 Paris"

ПБ₁ 48

BARTH, Henry, 1853-1945

Thérapeutique des maladies des organes respiratoires / par le H. Barth. - Paris : Octave Doin, 1894. - III, 395 str. ; 18 cm. - (Bibliothèque de thérapeutique médicale et chirurgicale)

Registar.

ПБ₁ 49

VARIOT, Gaston, 1855-1930

Le médecin des enfance : à l'usage des mères de famille et des instituteurs / par le G. Variot. - Paris : Ernest Flammarion, [s. a.]. - 554, 10 str. ; 18 cm.

ПБ₁ 50

CHAVASSE, Paul, 1850-1927

Nouveaux éléments de petite chirurgie : pansements, bandages et appareils : avec 527 figures dans le texte / par le P. Chavasse. - 2e éd., revue et

corrigée. - Paris : Octave Doin, 1889. - VII, 879 str.: ilustr. ; 18 cm
Registar.

Sa potpisom: "Le 12 Août 1891. à Malakoff. Sw. M. Markovitch Externe des
Hôpitaux de Paris"

ПБ₁ 51

DESNOS, Ernest, 1852?-1925

Traité élémentaire des maladies des voies urinaires : et figures dans le
texte / par le E. Desnos ; avec une préface du F. Guyon. - Paris : Octave Doin,
1890. - III, 993 str. : ilustr. ; 18 cm

Bibliografija: str. 987-989. - Registar.

ПБ₁ 52

BROUARDEL, Paul, 1837-1906

Le secret médical / par le P. Brouardel. - Paris : J.-B. Baillière et fils,
1887. - 244 str. ; 18 cm. - (Bibliothèque scientifique contemporaine)Privezano:
La technique de la palpation et de la percussion : a l'usage des étudiants en
médecine / par le Ch. Lasègue et J. Grancher. - Paris : Asselin et cie, 1882
Sa potpisom: "Le 7 fvre 1891. à Malakoff, Markovitch"

ПБ₁ 52 /1

LASÈGUE, Charles, 1816-1883

La technique de la palpation et de la percussion : à l'usage des
étudiants en médecine / par le Ch. Lasègue et le J. Grancher. - Paris : Asselin
et cie, 1882. - 136 str. : ilustr. ; 18 cm

Privezano uz: Le secret médical / par le P. Brouardel. - Paris : Librairie J. -B.
Baillière et fils, 1887

ПБ₁ 53

DEMELIN, Lucien-Alfred, 1861-19??

Obstétrique d'urgence : suivie des laparotomies d'urgence pendant la
grossesse, l'accouchement et les suites decouches : avec figures dans le texte

/ par L. Demelin ; par E. Rochard et L. Demelin.- Paris : Octave Doin, 1900. - 376 str. ; 18 cm
Registar.

ПБ₁ 54

GRIMAUX, Édouard

Chimie organique élémentaire : leçons professées à la Faculté de médecine / par Édouard Grimaux. - 4e éd. - Paris : Félix Alcan, 1886. - 429, 513 str. : illustr. ; 18 cm

Registar.

Privezano: Chimie inorganique élémentaire : leçons professées a la Faculté de médecine / par Édouard Grimaux. - 4e éd. - Paris : Félix Alcan, 1885

Sa potpisom: "Markovitch Le 29 VII 91. Paris"

ПБ₁ 55/1

LANESSAN, Jean-Louis de, 1813-1919

Manuel d'histoire naturelle médicale / J. - L. de Lanessan. T. 1, Botanique médicale : avec 1336 figures dans le texte. - 2e éd., revue et corrigée. - Paris : Octave Doin, 1885. - X, 1346 str. : illustr. ; 18 cm

Registar.

ПБ₁ 56

YVON, Paul

Manuel clinique de l'analyse des urines: avec 50 figures dans le texte et huit planches hors texte / par P. Yvon ; avec la collaboration de A. Berlioz. - 3e éd. revue et très augmentée. - Paris : Octave Doin, 1888. - XV, 399, VIII listova s tablama : illustr. ; 18 cm

Registar.

ПБ₁ 57

DUVAL, Mathias, 1844-1907

Cours de physiologie : avec 206 figures intercalées dans le texte / par Mathias Duval. - 6e éd. du cours de physiologie de Küss et Duval, complétée

par l'exposé des travaux les plus récents. - Paris : Librairie J.-B. Baillière et fils, 1887. -VIII, 712 str. : ilustr. ; 18 cm

Registar.

Sa potpisom: "Le Janvier 1890. Paris, S. M. Markovitch"

ПБ₁ 58

RICHELOT, Louis-Gustave

Chirurgie de l'utérus, du vagin et de la vulve : avec 160 figures dans le texte / par L. Gustave Richelot. - Paris : Octave Doin, 1902. - VII, 598 str. : ilustr. ; 18 cm

Registar.

ПБ₁ 59

LANESSAN, Jean-Louis de, 1843-1919

Zoologie médicale / De Lanessan. - 1885. - [Paris] : [s. n.]. - 972 str. : ilustr. ; 18 cm

Kor. nasl. - Registar.

ПБ₁ 60

LUTAUD, Auguste

Manuel de médecine légale / par A. Lutaud. - 5e éd. - Paris : G. Steinheil, 1892. - XII, 765 str. : ilustr. ; 19 cm

Nasl. na spor. nasl. str. : Manuel de médecine legale et de jurisprudence médicale. - Sadržī: Les rapports de médecine légale empruntés à la clinique. / de le professeur Brouardel

Stv. nasl. na upor. nasl. str. 2. Brouardel, Paul 1837-1906 : Les rapports de médecine légale empruntés à la clinique

ПБ₁ 61

CROUZAT, Eugène

Manœuvres & opérations a l'amphithéâtre: avec 75 figures intercalées

dans le texte / par le Crouzat. - Paris : A. Delahaye et É. Lecrosnier, 1887. - IX, 288str. : illustr. ; 18 cm. - (La pratique obstetricale)

Sadržji: Notions élémentaires d'obstétrique, bassin, fœtus présentations et positions, mécanisme de l'accouchement spontané ; Manœuvres et opérations, préliminaires diagnostic des présentations et des positions le toucher, version, forceps, craniotomie, basiotripsie, embryotomie

Sa potpisom: "Sw. M. Markovitch, Externe des Hôpitaux de Paris, 5. Novembre 91. à Malakoff"

ПБ₁ 62/1

FORT, Joseph Auguste Aristide

Anatomie descriptive et dissection : contenant un précis d'embryologie, la structure microscopique des organes et celle des tissus, avec des aperçus physiologiques & pathologiques / par J. -A. Fort. T. 1, embryologie, anatomie générale, histologie et ostéologie : avec 1316 figures intercalées dans le texte. - 4e éd. revue, corrigée et augmentée. - Paris : A. Delahaye et E. Lecrosnier, 1887. - XLVIII, 679 str. : illustr. ; 18 cm
Registar.

ПБ₁ 62/2

FORT, Joseph Auguste Aristide

Anatomie descriptive et dissection : contenant un précis d'embryologie, la structure microscopique des organes et celle des tissus, avec des aperçus physiologiques & pathologiques / par J. -A. Fort. T. 2, ou manuel de l'amphithéâtre, dissection, préparation des pièces sèches pour le musées et les concours, myologie, arthrologie, angéiologie et névrologie : avec 1316 figures intercalées dans le texte. - 4e éd. revue, corrigée et augmentée. - Paris :A. Delahaye et E. Lecrosnier, 1887. - 1109 str. : illustr. ; 18 cm

ПБ₁ 63

JAMAIN, Alexandre, 1816-1862

Manuel de petite chirurgie / A. Jamain ; illustrée de 521 figures intercalées dans le texte par Félix Terrier. - 6e éd. - Paris : Librairie Germer

Baillièrè et cie, 1880. - 1060 str. : ilustr. ; 18 cm
Registar.

ПБ₁ 64/1

TESTUT, Leo

Traité d'anatomie humaine : anatomie descriptive, histologie, développement, / par L. Testut ; avec la collaboration pour l'histologie et de l'embryologie de G. Ferré et L. Vialleton. T. 1, Ostéologie, arthrologie, myologie ; avec 464 figures dans le texte dessinées par G. Devy dont 200 tirées en couleurs. - Paris : Octave Doin, 1889. - VI, 755 str. : ilustr. ; 25 cm

ПБ₁ 64/2

TESTUT, Leo

Traité d'anatomie humaine : anatomie descriptive, histologie, développement / par L. Testut ; avec la collaboration pour l'histologie et de l'embryologie de G. Ferré et L. Vialleton. T. 2, Angéiologie, névrologie ; avec 504 figures dans le texte dessinées par G. Devy dont 386 tirées en plusieurs couleurs. - Paris : Octave Doin, 1891. - 2 knj. (299 str. ; 298-894 str.) : ilustr. ; 25 cm
Sa beleškama dr Svetozara M. Markovića

ПБ₁ 65

TROUSSEAU, Armand

Clinique médicale de l'hôtel-dieu de Paris / par A. Trousseau ; publiée par les soins de Michel Peter. - 7e éd, accompagnée du portrait de le professeur Trousseau. - Paris : Librairie J. - B. Baillièrè et fils, 1885. - 3 knj. (VIII, 904 ; 856 ; 862 str.) ; 25 cm
Registar.

ПБ₁ 66/4

DIEULAFOY, Georges, 1839-1911

Clinique médicale de l'hôtel-dieu de Paris / par Georges Dieulafoy. [T.]

4, 1901-1902. - Paris : Masson et cie, 1903. - 424 str. : ilustr. ; 25 cm
Registar.

ПБ1 67/1-11²

MONPROFIT, Jacques-Ambroise

Etude chirurgicale sur les inflammations des organes génitaux internes de la femme : salpingites et ovarites / par le Monprofit. - Paris : G. Steinheil, 1888. - 140 str. : ilustr. ; 23cm

Bibliografija: str.137-140

Privezano: De l'isolement dans les hôpitaux d'enfants / par Théodore Théremin. - Paris : G. Steinheil, 1889:

Privezano: Contribution a l'étude des anévrysmes diffus consécutifs de l'aorte : et particulièrement des anévrysmes diffus thoraciques / par Sava Petrovich. - Paris : Henri Jouve, 1890

Privezano: De quelques points relatifs aux récides et aux généralisations des cancers du sein chez la femme / par H. Rieffel. -Paris : G. Steinheil, 1890

Privezano: Contribution au diagnostic de la forme méningée de la dothiéntérie infantile / par Georges Georgevitch. - Paris : Henri Jouve, 1891
Privezano: Étude sur les eaux minérales en Serbie / par le Th. Mirkovitch. - Paris : G. Steinheil, 1892

Privezano: La kinésithérapie gynécologique : traitement suédois des maladies des femmes (méthode de Th. Brandt) : extrait des annales de gynécologie / par H. Stapfer. - [Paris] : G. Steinheil, 1892

Privezano: Des traités conclus par Rome avec les rois étrangers : droit romain

Privezano: Des conséquences des transformations territoriales des états sur les traités antérieurs : droit moderne : thèse pour le doctorat / par Léon Larivière. - Paris : Arthur Rousseau, 1892

Privezano: Étude sur la pleurésie médiastine : en particulier chez l'enfant / par Nicolas Vélimirovitch. - Paris : G. Steinheil, 1892

Privezano: De la scoliose au point de vue obstétrical / par le René Patay. - Paris : G. Steinheil, 1895

---

2 У оквиру сигнатуре ПБ1 67 посебно су назначени радови домаћих аутора на француском језику

ПБ₁ 67

PETROVIĆ, Sava, 1839-1889

Contribution à l'étude des anévrysmes diffus consécutifs de l'aorte / par Sava Péetrovitch : et particulièrement des anévrysmes diffus thoraciques. – Paris : Henri Jouve, 1890. – 88 str., 5 str. s tablama ; 23cm
Bibliografija: str. [177]-181

ПБ₁ 67

MIRKOVIĆ, T.

Étude sur les eaux minérales en Serbie / par le Th. Mirkovitch. – Paris : G. Steinheil, 1892. – 155 str., 1 presavijen list s mapom ; 23 cm : table
Bibliografija: str. [156]
Privezano uz: Étude chirurgicale sur les inflammations des organes génitaux internes de la femme : salpingites et ovarites / par le Monprofit. – Paris : G. Steinheil, 1888

ПБ₁ 67

VELIMIROVIĆ, Nikola

Étude sur la pleurésie médiastine en particulier chez l'enfant : en particulier chez l'enfant / par Nicolas Vélimirovitch. – Paris : G. Steinheil, 1892. – 54 str. ; 23 cm
Privezano uz: Étude chirurgicale sur les inflammations des organes génitaux internes de la femme : salpingites et ovarites / par le Monprofit. – Paris : G. Steinheil, 1888
Posveta autora dr Markoviću: “ Mome drugu i prijatelju Dr. Sv. Markoviću za uspomenu Dr. N. Velimirović”

ПБ₁ 67

ĐORĐEVIĆ, Đorđe

Contribution au diagnostic de la forme méningée de la dothiéntérie infantile / par Georges Georgevitch. – Paris : Imprimerie de la Faculté de médecine Henri Jouve, 1891. – 46 str. ; 23 cm

Bibliografija: str. [45]-46.

Privezano uz: Étude chirurgicale sur les inflammations des organes génitaux internes de la femme : salpingites et ovarites / par le Monprofit. - Paris : G. Steinheil, 1888.

ПБ₁ 68/1-10

FARABEUF, Pierre

Les bienfaits de la symphyséotomie / par Pierre Farabeuf. - Paris : G. Steinheil, 1893. - 124 str. : illustr. ; 23cm

Privezano: Contriburion a l'étude de l'indicanurie chez les enfants / par Lioubitza Djouritch. - Paris : G. Steinheil, 1893

Privezano: Contribution à l'étude du traitement des hémorroïdes : (procédé Whitehead-Delorme) / par Achille Martin. - Paris : L. Battaille et cie, 1893

Privezano: Étude sur l'atonie et les névroses de l'estomac : neurasthenia vago-symphatica / par Paul Glatz. - Paris : Aux bureaux du progres medical[etc.], 1891

Privezano: Des adhérences des petites lèvres / par Louis-Joseph Moreau. - Paris : Henri Jouve, 1895

Privezano: Insertion vicieuse du placenta et tamponnement vaginal / par Édouard Bourdier. - Paris : G. Steinheil, 1895

Privezano: Contribution a l'étude de cure radicale de l'hydrocèle : indications opératoires et résultats éloignes / par Pierre Sarrot. - Paris : G. Steinheil, 1895

Privezano: Les sueurs d'urée : en général et dans maladie de bfight en particulier / par Milënko Djouritch. - Paris : G. Steinheil, 1895

Privezano: Accouchement prématuré provoqué et symphyséotomie : en pratique obstétricale / par Maxime Perret. - Paris : G. Steinheil, 1895

Privezano: Sur la durée de la contagiosité de la fièvre scarlatine / par F. Borel. - Paris : Georges Carré et C. Naud, 1897.

Sa posvetom autora

ПБ₁ 68

ЂURIĆ, Ljubiša

Contribution à l'étude de l'indicanurie chez les enfants / par Lioubitza Djouritch. - Paris : G. Steinheil, 1893. -56 str. ; 23 cm

Bibliografija: str. 55-56

Privezano uz: Les bienfaits de la symphyséotomie / par Pierre Farabeuf. - Paris : G. Steinheil, 1893

Sa posvetom autora: "G. Dr Svetozaru Markoviću na uspomenu, pisac Dr Lubiša Đurić, Vaznesenska ulica br. 17, Beograd"

ПБ₁ 69

FRANKL, Oscar

Les méthodes physiques de traitement en gynécologie : avec 62 figures dans le texte / par le Oscar Frankl ; traduction française par le Max Cheval. - Paris : A. Maloine, 1913. - XII, 236 str. : ilustr. ; 24 cm

ПБ₁ 71

BARNES, Fancourt

Travaux d'obstetrique et de gynécologie: publiés en 1904 / par Fancourt Barnes, Cordes et Bossi ; sous la direction de A. Lutaud. - Paris : Maloine, 1905. - 380 str. : ilustr. ; 24 cm

Bibliografija uz svako poglavlje
Registar.

ПБ₁ 72

TRAVAUX pratiques d'obstetrique et de gynécologie / recueillis par le Lutaud ; avec la collaboration de Fancourt Barnes, Cordes et Bossi. - Paris : Maloine, 1906. - 392 str. : ilustr. ; 24 cm

Registar.

ПБ₁ 73

SÉE, Germain, 1818-1896

Thérapeutique physiologique du cœur / par le G. See. T. II, Du traite des maladies du cœur. - Paris : L. Bataille et cie, 1893. - III, 469 str. : ilustr. ; 22 cm.
- (Médecine clinique. T. VIII / par le G. Sée at le Labadie-Lagrave)

ПБ₁ 74

BLANCHARD, Raphaël

Traité de zoologie médicale / par Raphaël Blanchard. T. 1. - Paris : J.-B. Baillièrre et fils, 1889. - 808 str. : illustr. ; 21 cm

Nedostaje naslovna strana, nedostaju stranice sa rimskom paginacijom, nedostaju strane 481-808. Podaci o knjizi preuzeti iz elektronskog kataloga BNF.

ПБ₁ 75/1

LAVERAN, Alphonse, 1845-1922

Nouveaux éléments de pathologie médicale. T. 1, Maladies générales. Maladies du système nerveux et de l'appareil locomoteur / par A. Laveran et J. Teissier. - 3e éd. revue et augmentée, avec figures intercalées dans le texte. - Paris : J.-B. Baillièrre et fils, 1889. - VI, 783 str. : illustr. ; 20 cm

ПБ₁ 75/2

LAVERAN, Alphonse, 1845-1922

Nouveaux éléments de pathologie médicale. T. 2, Maladies des appareils circulatoire, respiratoire et digestif, du foie, des reins, du péritoine et de ses annexes / par A. Laveran et J. Teissier. - 3e éd. revue et augmentée avec figures intercalées dans le texte. - Paris : J.-B. Baillièrre et fils, 1889. - 988 str. : illustr. ; 20 cm

Registar.

ПБ₁ 76/1

SOCIÉTÉ obstétricale de France. Compte rendu des séances (7 ; 1899)

Annales de la Société obstétricale de France fondée en 1891 : compte rendu des séances de la septième session, 1899 : avec 61 figures dans le texte, et deux tables générales des matières contenues dans la collection des Annales de la Société depuis sa fondation jusqu'à 1899 inclusivement. - Paris : Octave Doin, [1900]. - II, 424 str. : illustr. ; 24 cm

Registar.

ПБ₁ 79

La PRATIQUE de l'art des accouchements / publiée par Commandeur ... [et al.] ; sous la direction de Paul Bar, A. Brindeau, J. Chambrelent. - Paris : Asselin et Houzeau, 1907. - 2 knj. : ilustr. ; 27 cm

ПБ₁ 80

KUHFF, G. A.

Les organes génitaux de l'homme et de la femme : structure et fonctions, formes extérieures, régions anatomiques, situation, rapports et usages, démontrés à l'aide de planches coloriées, découpées et superposées et de 65 figures intercalées dans le texte / texte par G. A. Kuhff ; dessins d'après nature par Edouard Cuyer. - 4e ed. - Paris : Librairie J. B. Baillière et fils, [s. n.]. - 62 str., [2] lista s tablama : ilustr. ; 27 cm

ПБ₁ 81

CONGRÈS international de médecine (13 ; 1900 ; Paris) XIIIe Congrès international de médecine: tenu à Paris du 2 au 9 août 1900 / [organisé par] Ministère du commerce, de l'industrie des postes et des télégraphes, Exposition universelle internationale de 1900. - Paris : Imprimerie nationale, 1901. - 251 str. ; 27 cm

ПБ₁ 82

BUDIN, Pierre, 1846-1907

Le Nourrisson, alimentation et hygiène, enfants débiles, enfants nés à terme : leçons cliniques : avec 128 figures et graphiques en couleurs / par Pierre Budin ; préface de C. Jonnart. - Paris : Octave Doin, 1900. - XII, 394 str. : ilustr. ; 27cm
Registar.

ПБ₁ 83

FARABEUF, Louis Hubert, 1841-1910

Introduction à l'étude clinique et à la pratique des accouchements : anatomie, présentations et positions, mécanisme toucher, manoeuvres,

extraction du siège, versio, forceps : dessins démonstratifs de L. H. F., donnant avec les répétitions nécessaires 362 figures / par L. H. Farabeuf et Henri Varnier ; préface de A. Pinard. - Paris : Georges Steinheil, [1891]. - IX, 475 str. : illustr. ; 27 cm

Sa potpisom: "Le 9 Decembre 1891 à Malakoff, Sw. M. Markovitch Externe des Hôpitaux de Paris"

ПБ1 86

REIBMAYR, Albert

Der praktiker / von Albert Reibmayr. - Leipzig : Franz Deuticke, 1893. - XII, 220 str. ; 23 cm
"Markowitch"

ПБ1 87

KNAPP, Ludwig

Geburtshilfliche Diätetik und Therapie : für Ärzte und Studierende / von Ludwig Knapp ; mit 147 in den Text gedruckten Abbildungen, zum grössten Theile nach entwürfen von Rudolph Böhm. - Prag [etc.] : F. Tempsky [etc.], 1902. - XII, 316 str.: illustr. ; 23 cm
Registar.
"Le 10 Août 1902 Vienne. Dr S. M. Markovitch"

ПБ1 88

GARIEL, Charles-Marie, 1841-1924

Eléments de physique médicale : avec 535 gravures dans le texte / par C. M. Gariel et V. Desplats ; précédés d'une préface par Gavarret. - 2e éd. corrigée et augmentée. - Paris : Librairie F. Savy, 1884. - VI, 920 str. : illustr. ; 23 cm
Registar.
Sa potpisom: "Sw. M. Markowitch Juin 1891 Paris"

ПБ1 89/1

TARNIER, Stéphane, 1828-1897

Traité de l'art des accouchements. T. 1, Grossesse et accouchement

physiologiques : avec 285 figures intercalées dans le texte / par S. Tarnier et G. Chantreuil. - Paris : G. Steinheil, 1888. - XII, 953 str. : illustr. ; 24 cm

Registar.

Sadržī: T. 1: avec 293 figures dans le texte. - VI, 710 str. ; T. 2 : avec 571 figures dans le texte. - 1034 str

ПБ₁ 90

BAILLON, Henri, 1827-1895

Traité de botanique médicale : phanérogamique / par H. Baillon ; dessins de A. Faguet. - Paris : Librairie Hachette, 1883-1884. - 2 knj. : illustr. ; 23 cm

Registar. - Sadržī: T. 1. - 1883. - 720 str. ; T. 2. - 1884. - 721- 1499 str. "Markovitch"

ПБ₁ 91

PINARD, Adolphe, 1844-1934

Traité du palper abdominal : au point de vue obstétrical et de la version par manoeuvres externes : avec 37 figures intercalées dans le texte / par A. Pinard ; précédé d'une préface de Pajot. - 2e éd.- Paris : G. Steinheil, 1889. - IX, 392 str. : illustr. ; 24 cm

ПБ₁ 92

EWER, Leopold

Cursus der Massage : mit Einschluss der Heilgymnastik : mit 101 Abbildungen im Texte / von Leopold Ewer. - Berlin : Verlag von Fischer's Medicin, 1892. - VII, 182 str. : illustr. ; 24 cm

Registar.

ПБ₁ 93/1

HAYEM, Georges, 1841-1935

Leçons de thérapeutique. [Sér. 1], Les grandes médications / par Georges Hayem. - Paris : G. Masson, 1887. - VIII, 431 str. ; 24 cm

Registar. - Sadržī: Médication désinfectante ; Médication sthénique ; Médication antipyrétique ; Médication antiphlogistique.

ПБ1 93/4

HAYEM, Georges, 1841-1935

Leçons de thérapeutique. Sér. 4, Les médications / par Georges Hayem.
- Paris : G. Masson, 1893. - IV, 806 str. : illustr. ; 24 cm
Registar. - Sadržaj s naslovne str.: Médication antidyspeptique ; Médication
antidyspneique ; Médication de la toux ; Médication expectorante ; Médication
de l'albuminurie ; Médication de l'urémie ; Médication antisudorale.

ПБ1 94

COURTOIS-Suffit, Maurice

La pratique thérapeutique / par M. Courtois-Suffit et F. Trémolières ;
avec une préface de Albert Robin. - Paris : Octave Doin, 1909. - III, 704 str. ; 24
cm

ПБ1 95

MAYGRIER, Charles

Leçons de clinique obstétricale / par Ch. Maygrier ; recueillies par
Demelin ; revues par l'auteur. - Paris : Octave Doin, 1893. - 208 str. ; 24 cm
Bibliografija uz svako poglavlje.

ПБ1 96

FOURNIER, Alfred, 1832-1914

Traité de la syphilis / par Alfred Fournier. - Paris : Rueff et cie, [s. a.]. -
600 str. ; 22 cm

ПБ1 97

LAVRAND, Hubert, 1857-1939

Manuel de propédeutique et de séméiologie / par H. Lavrand. -
3me éd., revue et augmentée avec 97 figures dans le texte. - Bruxelles : A.
Manceaux, 1906. - 584 str. : illustr. ; 19 cm
Sa posvetom autora.

ПБ₁ 98

WHITLA, William, 1851-1933

A dictionary of treatment : or therapeutic index : including medical and surgical therapeutics / by William Whitla.- London : Henry Renshaw, 1892. - 948 str.; 19 cm. - (Renshaw's manuals)

Registar.

“Le 9 Juillet 1892 à Paris, Sw. M. Markowitch. Par Mr Mc. S. Gregor D.M.”

ПБ₁ 99

GILLES de la Tourette, Georges, 1857-1904

Le traitement pratique de l'épilepsie: dose suffisante de bromure : signe de la pupille : avec une figure dans le texte / par Gilles de la Tourette. - Paris : Librairie J.-B. Baillière et fils, 1901. -95 str. : ilustr. ; 19 cm. - (Les actualités médicales)

ПБ₁ 100

HALLOPEAU, Henri

Traité élémentaire de pathologie générale : comprenant la pathogénie et la physiologie pathologique : avec 175 figures intercalées dans le texte / par H.Hallopeau. - 3e éd., revue et augmentée. -Paris : Librairie J.-B. Baillière et fils, 1890. - VIII, 840 str. : ilustr. ; 20 cm

Napomene i bibliografske reference uz tekst.

Registar.

ПБ₁ 101

MACÉ, Eugène

Traité pratique de bactériologie / par E. Macé. - 2e éd.revue et augmentée, avec 201 figures dans le texte, noir et coloriées. - Paris : Librairie J.-B. Baillière et fils, 1891. - VII, 744 str. :ilustr. ; 19 cm

Registar.

ПБ₁ 102

FARABEUF, Louis Hubert, 1841-1910

Précis de manuel opératoire : avec 687 figures dans le texte / par L. H. Farabeuf. - 3e éd. entièrement revue. - Paris : G. Masson, 1889. - XV, 926 str. : illustr. ; 20 cm

Sa beleškama dr Svetozara M. Markovića

ПБ₁ 103

DIDAY, Paul, 1813-1894

La pratique des maladies vénériennes / par P. Diday. - 3e éd., révisée conformément aux doctrines pathogéniques modernes. - Paris : Asselin et Houzeau, 1890. - VII, 575 str. ; 20 cm

Sa potpisom: "Le 14 Mars 1891 Sw. M. Markowitch externe des hôpitaux de Paris"

ПБ₁ 104

TOISON, J.

Dr R. Hagen... Manuel pratique de diagnostic et de propédeutique : édition française, profondément modifiée et considérablement augmentée avec une planche hors texte et 78 figures / par J. Toison. - Paris : A. Maloine, 1890. - 447 str. : illustr. ; 20 cm

Registar.

ПБ₁ 105

RECLUS, Paul, 1847-1914

Des mesures propres à ménager le sang pendant les opérations chirurgicales : thèse présentée au concours pour l'agrégation (section de chirurgie et d'accouchements) / par Paul Reclus. - Paris : Typographie Georges Chamerot, 1880. - IV, 142 str. ; 20 cm

Bibliografija: str. [121]-142

ПБ₁ 106

ZILGIEN, Henry

Précis de thérapeutique clinique et de pharmacologie / par H. Zilgien. - Paris : A. Maloine, 1914. - II, 564 str. ; 20 cm
Registar.

ПБ₁ 107

RECLUS, Paul, 1847-1914

Maladies communes à tous les tissus ; Maladies des tissus / par Paul Reclus. - 2e éd. - Paris : G. Masson, 1888. - VI, 756 str. ; 20 cm. - (Manuel de pathologie externe;1)
Sa potpison: "Le 17 (29) avril 1892 à 3 h. Sw. M. Markovitch"

ПБ₁ 108

KIRMISSON, Édouard, 1847-1927

Maladies des régions : tête et rachis / par E. Kirrison. - 2e éd. - Paris : G. Masson, 1888. - 794 str. ; 20 cm. - (Manuel de pathologie externe ; 2)
Sa potpison: "12 août 91. à Malakoff. Markowitch"

ПБ₁ 109

PEYROT, Jean-Joseph, 1843-1917

Maladies des régions : cou, poitrine, abdomen / par J. -J. Peyrot. - 2e éd. - Paris : G. Masson, 1889. - 752 str. ; 20 cm. - (Manuel de pathologie externe ; 3)
Sa potpison: "Le 12 août 91. à Malakoff. Markowitch"

ПБ₁ 110

BOUILLY, Georges, 1843-1903

Maladies des régions : organes génito-urinaires : membres / par G. Bouilly. - 2e éd. - Paris : G. Masson, 1889. - 783 str. ; 20 cm. - (Manuel de

pathologie externe ; 4)

Sa potpisom: "Sw. M. Markowitch Externe des Hôpitaux. Juin 1891. Paris"

ПБ₁ 112

TAPPEINER, Hermann

Manuel de diagnostic chimique au lit du malade : avec 8 figures dans le texte / par H. Tappeiner ; traduction faite sur la 2e édition allemande par M. Nicolle ; et mise au courant des dernières connaissances par l'auteur, avec une préface par Albert Robin. - Paris : Lecrosnier et Babé libraires, 1888. - XIV,115 str. ; 17 cm

ПБ₁ 113

FOURNIER, Alfred, 1832-1914

A propos de la prophylaxie et du traitement de l'hérédosyphilis : quatre fautes à ne pas commettre / Alfred Fournier. - Paris : Librairie Ch. Delagrave, [1910]. - 136 str. : illustr. ; 18 cm

ПБ₁ 114

DEMELIN, Lucien-Alfred, 1861-19??

Anatomie obstétricale / par L.-A. Demelin. - Paris : Gauthier-Villars et fils, [189?]. - 169 str. : illustr. ; 19 cm. - (Encyclopédie scientifique des aide-mémoire. Section du biologiste ; 33)

Bibliografija: listovi [159]-164

Sa potpisom: "Markowitch. Le 28 Novembre 1893 à Paris"

ПБ₁ 115

HYVERT, Roger

Conférences populaires d'hygiène pratique : a l'usage des écoles normales : de l'enseignement secondaire classique, des bibliothèques scolaires, des médecins, des instituteurs, etc. / par Roger Hyvert. - Paris : Librairie Ch. Delagrave, [1901]. - 101 str. : tabele ; 18 cm

ПБ₁ 116

HYVERT, Roger

Conférences populaires d'hygiène pratique : et d'hygiène scolaire / par Roger Hyvert ; préface de Albert Mathieu. - nouvelle éd. - Paris : A. Maloine, 1911. - VII, 413 str. : table ; 18 cm
Registar.

ПБ₁ 117

DUPLAY, Simon

Traité d'hystéroskopie : instrumentation, technique opératoire, étude clinique : avec 28 figures dans le texte / par S. Duplay et S. Clado. - Rennes : F. Simon, 1898. - 255 str. : illustr. ; 19 cm

ПБ₁ 119

BIBLIOGRAPHIE des livres français de médecine et de sciences : 1902-1913 / publiée par la section de médecine du syndicat des éditeurs. - Paris : Hotel du cercle de la librairie, [s. a.]. - 143 str. ; 21 cm
Registar.

ПБ₁ 120

MARION, Georges

Manuel de technique chirurgicale des opérations courantes : avec 626 figures dans le texte / par G. Marion. - 2e éd. revue et augmentée d'une partie nouvelle concernant la technique de l'application des appareils. - Paris : A. Maloine, 1904.- 649 str. : illustr. ; 21 cm
Registar.

ПБ₁ 121

VIBERT, Charles-Albert

Précis de médecine légale : avec 92 figures intercalées dans le texte et 6 planches dessinées d'après nature reproduites en chromotypographie /

par Ch.Vibert ; précédé d'une introduction par P.Brouardel. - 6e éd. revue et corrigée. - Paris : Librairie J.-B. Baillière et fils, 1903. - XXIV, 912 str. : illustr. ; 21 cm
Registar.

ПБ₁ 122

MARÉCHAL, Philippe

De la destruction des poils par l'électrolyse / par Ph. Maréchal. - Paris : Em. Le François, 1893. - 15 str. ; 21 cm
Sa beleškama dr Svetozara M. Markovića

ПБ₁ 123

ROUSSEL, J.

Leçons sur la transfusion directe du sang : avec 47 figures dans le texte / par J. Roussel. - Paris : Asselin et Houzeau, 1885. - 86, 8 str. : illustr. ; 22 cm

ПБ₁ 124

PAUCHET, Victor

Examen clinique de l'urèthre, de la prostate et de la vessie / par Victor Pauchet. - Paris : A. Maloine, 1901. - 55 str. : illustr. ; 21 cm

ПБ₁ 125

BUDIN, Pierre, 1846-1907

Des applications de forceps au détroit supérieur : dans les viciés par rachitisme : leçon faite à l'hôpital de laCharité, le 15 décembre 1892 / par P. Budin. - Paris : Felix Alcan, 1894. - 29 str. : illustr. ; 21 cm. - (Publications du Progrès médical)

Sa potpisom: "Sw. M. Markowitch Moniteur à la Clinique d' accauchements et de gynécologie de la Faculté de Paris. Le 2 Mai 1894 Paris"

ПБ₁ 126

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Cellulite gommeuse pelvienne, simulant une tumeur maligne, et récidivée sur un sujet hérédo-syphilitique de 40 ans : guérison par le traitement mercuriel / Albert Mouchet et Jean Nicolaïdi. - Paris : Henry Paulin et cie, [s.a.]. - 12 str. ; 22 cm

ПБ₁ 127

DESFOSES, Paul

L'enseignement médical a Paris : a l'usage des médecins : [en 1912-1913] / par P. Desfosses, G. Vitoux. - Paris : Masson et cie, [191?]. - 128, 32 str., 1 presavijen list s tablom : ilustr. ; 22 cm
Na kor. podnasl.: renseignements pratiques a l'usage des médecins

ПБ₁ 128

ROUVILLE, Georges Gervais de

Consultations de gynécologie : à l'usage des praticiens / G. de Rouville ; préface par J. Lucas-Championnière. - Paris : J.-B. Baillière et fils, 1902. - VII, ilustr. ; 22 247 str. : cm

ПБ₁ 129

REBOUL, Jules

Des naphthols : extrait de la thèse du Reboul. - Havre : Lemale et cie, 1890. - 16 str. ; 22 cm
P. o. : Contribution à l'étude du traitement de la tuberculose des os des articulations et des synoviales tendineuses de l'emploi des antiseptiques et en particulier du naphthol camphré, Paris, 1890.
Sa posvetom

ПБ₁ 130

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Section complète de nerf médian au poignet : suture : guérison / par Albert Mouchet. - Paris : Masson et cie, [1900]. - 3 str. ; 22 cm
P. o. : Gazette hebdomadaire de médecine et de chirurgie, Paris, 4. Janvier 1900.

ПБ₁ 131

OTT, Charles

La désinfection à la campagne : organisation et fonctionnement du service départemental de désinfection en Seine-inférieure / par Charles Ott, Martial Basilaire. - Paris : A. Maloine, 1910. - 76, [13 presavijenih listova s tablama] : ilustr. ; 23 cm

ПБ₁ 132

COSTA Sacadura, Sebastião Cabral da

Quelques considérations sur les dimensions de la tête du fœtus à terme : communication faite à la XIII section du XVe congrès international de médecine à Lisbonne 19-26 abril 1906 : section d'obstétrique et gynécologie / par S. da Costa Sacadura. - Lisboa : Officina typographica, 1906. - 16 str., [4] presavijena lista s tablama ; 23 cm
Sa posvetom

ПБ₁ 133

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Titres et travaux scientifiques du Albert Mouchet. - Paris : G. Steinheil, 1904. - 64 str. : ilustr. ; 24 cm
Sa posvetom autora.

ПБ₁ 134

MARKOVIĆ, Svetozar M., 1860-1916

De la dystocie causée par la rétraction de l'anneau appelé cercle utérin de baudelocque ou anneau de contraction / par Sw. M. Markowitch. - Paris : Henri Jouve, 1894. - 99 str. ; 25 cm
Bibliografija: str. [95]-99

ПБ₁ 135

RECUEIL des principaux mémoires concernant la stovaiine. - Paris : Augustin Challamel, 1904. - 74 str. ; 24 cm

ПБ₁ 136

CHAMBRELENT, M.

Le Salvarsan chez le nouveau-né / par M. Chamberlent. - Paris : Octave Doin & fils, 1912. - 101 str. ; 24 cm
Na vrhu naslovne str. : Société obstétricale de France octobre 1912

ПБ₁ 137

SAUVAGE, Camille

De l'emploi du salvarsan chez les femmes enceintes syphilitiques / par C. Sauvage. - Paris : Octave Doin & fils, 1912. - 52 str. ; 24 cm
Na vrhu naslovne str. : Société obstétricale de France, octobre 1912

ПБ₁ 138

JEANNIN, Cyrille, 1874-1947

Les phlébites puerpérales / par Cyrille Jeannin, Vanverts et Paucot. - Paris : Octave Doin et fils, 1912. - 107 str. : table ; 24 cm
Na vrhu nasl. str. : Société obstétricale de France, octobre 1912.
Bibliografija: str. 104-107

ПБ₁ 139

BAR, Paul

Pathogénie et traitement de l'éclampsie puerpérale / par Bar et Commandeur. - Paris : Octave Doin et fils, 1911. - 109 str. ; 25 cm
Na vrhu nasl. str. : Société obstétricale de France, session du 5-7 octobre 1911

ПБ₁ 140

FUNCK-Brentano, Louis, 1867-19??

Traitement de la stérilité chez la femme / par Funck-Brentano et Plauchu. - Paris : Octave Doin & fils, 1912. - 100 str. ; 24 cm
Na vrhu nasl. str. : Société obstétricale de France, octobre 1912
Bibliografija : str. 96-100

ПБ₁ 141

CONGRÈS international de médecine (16 ; Budapest)

Mémoire de l'association générale des médecins de Roumanie / relatif au XVI congrès international de médecine de Budapest. - Bucarest : Association générale des médecins de Roumanie, 1909. -40 str. ; 24 cm
Tekst na više jezika.

ПБ₁ 142

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Luxation complexe en arrière de l'index droit / par Albert Mouchet. - Bruxelles:Hayez, 1901. - 8 str. ; 25 cm
P. o. : Journal de chirurgie, n. 8, 1901.

ПБ₁ 143

PETTIT, Auguste, 1869-1939

Sur un lymphadénome a évolution irrégulière / par Auguste Pettit et Albert Mouchet. - Paris : [s. n.], 1904. - [3] str. ; 24 cm
P. o. : Comptes rendus des séances de la Société de biologie, T.56, 1904.

ПБ₁ 144

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Atrophie congénitale de la main droite : avec brachydactylie pouce et du petit doigt : fusion des deux derniers métacarpiens. - Paris : Masson et cie, [19??]. - [53]-55 str. : ilustr. ; 25 cm
P. o. : Revue d'orthopédie.

ПБ₁ 145

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Les erreurs d'interprétation dans la radiographie des fractures / par Albert Mouchet et Louis Lamy. - Paris : Secretariat de l'association française

pour l'avancement des sciences, 1909. - 19str. : ilustr. ; 24 cm
Na nasl. str. "Congres de Lille - 1909"

ПБ₁ 146

BERGER, L.-E

Des contusions de l'abdomen / par Berger. - Paris : [s. n.], 1904. - str.
[2824]-2832 ; 26 cm

P. o. : Archives générales de médecine, 1904

ПБ₁ 147

BUDIN, Pierre, 1846-1907

Des assurances sur décès d'enfants / par Pierre Budin. - Paris : F. Levé,
1903.- str. 1-6 ; 24 cm

P. o. : L'obstétrique, 15. mars 1903.

ПБ₁ 148

BUDIN, Pierre, 1846-1907

De l'allaitement au sein : par les ouvrières d'usines, de fabriques, de
manufactures / par Pierre Budin. - Paris :Octave Doin, 1904. - 6 str. ; 24 cm

ПБ₁ 149

EMERY, Émile

Contribution a l'etude des neuro-récidives / par Émery. - Paris : [s.n.],
1912. - 16 str. ; 24 cm

P. o. : La clinique, 17. mai 1912

ПБ₁ 150

ÉMERY, Émile

Comment doit être préparée l'injection du Salvarsan : et a quelles

doses doit-on injecter ce médicament / par Émery. - Paris : Octave Doin et fils, 1911. - 15 str. ; 24 cm

P. o. : La clinique, 3. novembre 1911.

ПБ₁ 151

EMERY, Émile

Traitement de la syphilis par la médication d'Ehrlich / par Emery. - [s. l.] : G. Steinheil, 1910. - 27 str. ; 27 cm

P. o. : Bulletin de la Société de l'internal, octobre 1910.

ПБ₁ 152

KUJUNDŽIĆ, Vojislav, 1872-1946

Васерманова реакција : њен значај и примена / В. Кујунџић. - Београд : Свесловенска књижарница, 1911 (Београд : Државна штампарија Краљевине Србије). - 27 стр. : илустр. ; 26 cm

П. о.: Српски архив за Цел. Лекарство ; 1910.

Са посветом аутора

ПБ₁ 153

ĐORĐEVIĆ, Vladan, 1844-1930

Laboremus! : поздрав првом конгресу српских лекара и природњака : првих 100 година у развоју лекарске струке у Србији / од Владана Ђорђевића. - Београд : Државна штампарија Краљевине Србије, 1904. - 28 стр. ; 26 cm

ПБ₁ 154

MIHAEL, E.

Ulcus pepticum : ventriculi, duodeni et jejuni : са патолошко-анатомског, интерног и хируршког гледишта : на I састанку српских хирурга 22. децембра 1907. у Београду / реферисали Е. Михаел, Д. Николајевић и В. Суботић. - Београд, 1908 (Штампарија Д. Димитријевића). - 80 стр. ; 25 cm

ПБ₁ 156

STOJKOVIĆ, Aleksa M.

Један поглед на санитарне прилике у округу чачанском : у год. 1905, 1906 и 1907. / од Алексе М. Стојковића. - У Београду, 1910 (Нова штампарија "Давидовић"). - 188 стр. : табеле ; 24 cm
Са посветом аутора на корицама.

ПБ₁ 157/1

KONGRES srpskih lekara i prirodnjaka (1 ; 1904 ; Beograd)

Први конгрес српских лекара и природњака под највишом заштитом Његовог Величанства Краља Петра I : у Београду 5, 6 и 7 септембра 1904 год. Књ. 1, Лекарско-апотекарска секција / [за штампу приредили Војислав М. Суботић и Војислав Кујунџић]. - Београд : Државна штампарија Краљевине Србије, 1905. - LXVII, 757 стр., [4] листа с таблама, [1] вишеструко пресав. лист : илустр. ; 25 cm
Радови на срп. и словач. језику. - Напомене и библиографске референце уз текст.

ПБ₁ 157/2

KONGRES srpskih lekara i prirodnjaka (1 ; 1904 ; Beograd)

Први конгрес српских лекара и природњака под највишом заштитом његовога величанства краља Петра I : у Београду, 5, 6 и 7 септембра 1904. год. Књ. 2, Секције: II физичко-хемијска, III и IV биолошка и аболошка, V ветеринарско-агрономска. - Београд : Државна штампарија Краљевине Србије, 1905. - IV, 390 стр., [1] пресавијен лист са табелом ; 25 cm

ПБ₁ 158

EMERY, Émile

Résultats actuels de la salvarsanothérapie dans les complications nerveuses et oculaires de la syphilis : traitement chronique intermittent : observations personnelles / par E. Emery et F. Bourdier. - Paris : Octave Doin et fils, 1912. - 169 str. : illustr. ; 25 cm

ПБ₁ 159

BUDIN, Pierre, 1846-1907

Note sur l'alimentation des enfants / par P. Budin et P. Planchon. - Paris : Octave Doin, 1904. - 30 str. : graf. prikazi ; 25 cm
P. o. : Revue d'hygiene et de médecine infantiles, t. III, no I, 1904.

ПБ₁ 160

MOUCHET, Albert, 1869-1963

Fractures de l'extrémité inférieure de l'humérus : avec radiographies : avec 158 figures dans le texte / par Albert Mouchet. - Paris : G. Steinheil, 1898. - 304 str. : ilustr. ; 25 cm
Sa posvetom autora.

ПБ₁ 161

BUDIN, Pierre, 1846-1907

La ville de Paris et la mortalité infantile / Pierre Budin. - Paris : Masson et cie, 1904. - 40 str. : graf.prikazi ; 24 cm
P. o. : Revue philanthropique, du 10 février 1904.

ПБ₁ 162

BUDIN, Pierre, 1846-1907

De la mortalité infantile dans le département du Pas-de-calais : des moyens d'y remédier / par Pierre Budin. - Paris :Masson et cie, 1902. - 28 str. : graf. prikazi ; 25 cm
P. o. : Revue philanthropique du 10 septembre 1902.

ПБ₁ 163

BUDIN, Pierre, 1846-1907

La mortalité infantile de 0 à 1 an / par Pierre Budin. - Paris, 1903. - 46 str.: graf. prikazi ; 24 cm
P. o. : Annales de médecine et chirurgie infantiles

ПБ₁ 164

BUDIN, Pierre, 1846-1907

Femmes en couches : et nouveau-nés : recherches cliniques et expérimentales : ouvrage contenant 146 figures dans le texte et 7 planches en couleur / Pierre Budin. - Paris : Octave Doin, 1897. - XIV,616 str., [4] lista s tablama : ilustr. ; 25 cm

ПБ₁ 165

CONGRÈS international de médecine (13 ; 1900 ; Paris)

Obstétrique et gynécologie : compte rendus / XIIIe congrès international de médecine, Paris, 1900 ; Section de gynécologie, comptes rendus publiés par Hartmann. - Paris : Masson et cie, 1901. -507, 405 str. : table ; 25 cm

Sadržaj s nasl. str. : Section d'obstetrique / comptes rendus publiés par Bar et Champetier de Ribes. Section de gynecologie / comptes rendus publiés par Hartmann.

ПБ₁ 166

REVUE rose / directeur Charles Richet.- Paris : [s. n.], 1887-1891. - ilustr.

Kor. nasl.

Sadržji:

Revue scientifique: année 24, num. 4 (1887)

Revue scientifique: année 24, num. 8 (1887)

Revue scientifique: année 24, num. 9 (1887)

L'Université de Paris: année 5, num. 35 (1890)

L'Université de Paris: année 5, num. 36 (1890)

L'Université de Paris: année 6, num. 37 (1891)

L'Université de Paris: année 6, num. 38 (1891)

L'Université de Paris: année 6, num. 40 (1891)

L'Université de Paris: année 6, num. 41 (1891)

Аутори изложбе и каталога

мр Гордана Лазаревић

Драгана Михаиловић

Издавач

Универзитетска библиотека “Светозар Марковић” у Београду

За издавача

др Стела Филипи Матутиновић

Прелом и дизајн

Дивна Милошевић

Штампа

Дедрапласт, Београд

Тираж

300 примерака

СПР - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

027.1 Марковић С.(083.824)

61:929 Марковић С.(083.824)

012 Марковић С.

ЛАЗАРЕВИЋ, Гордана, 1964-

Легат Светозара М. Марковића, лекара и народног просветитеља / [аутори изложбе и каталога] Гордана Лазаревић, Драгана Михаиловић. - Београд : Универзитетска библиотека “Светозар Марковић”, 2009 (Београд : Дедрапласт). - 72 стр. : илустр. ; 25 cm

“Изложба која се одржава у Универзитетској библиотеци” Светозар Марковић”, заједно са пратећим каталогом, има за циљ представљање легата др Светозара М.

Марковића, а реализована је у оквиру пројекта”Др Светозар М. Марковић, лекар и просветитељ”, одобреног и финансираног од стране Градског секретаријата за културу града Београда.” --> полеђина насл. листа. - Слике Светозара М. Марковића. - Тираж 300. - Напомене уз текст. - Библиографија: стр. 27. - Каталогски описи стручних радова др Светозара М. Марковића, који се налазе у фонду Универзитетске библиотеке “Светозар Марковић”: стр. 28-31.

ISBN 978-86-7301-043-4

1. Михаиловић, Драгана, 1969- [аутор изложбе] [аутор]

а) Универзитетска библиотека “Светозар Марковић” (Београд) - Легат др Светозара М. Марковића - Изложбени каталози

б) Марковић, Светозар М. (1860-1916) - Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 170639116